

2 KORIN

Mi iiya Pol siya nu Maesedonia hir nwowa mi siya ta yokwowa ha winkikin iikamim naingwo tibmiiyim om komii Korin hiranim simiiramin. Mi iiya Taitas siya om Korin hir haiburgigin mi siya ha nitkin nu Masedonia tiriirin Pol siiram mi siya om Korin hiran iikamim kimiidiniya siir ini boinmimauui. Mi yokwowa yipiki Pol siya winkiya biiya ti iikam imiiram, sima sair mwainim mi simiir nhirim simiir siyu bibiyeyim ina yitkiigiigiyim. Mi simiir nhirim hiniina bi naingwokim Pol siya Adi Komii siir miliyan inkamkin. Niingaka. Mi Pol siya hiriinan kigin mi siya ta yokwowa ha winkin. Mi ta hiriinan saiirsika sima wa nwoki aingwowim siya aposel inkam kiingikiingin. Mi iripi hiriinan siya Korin hiran iikamim simiirin umir haingiriyyu haiginam wara mi boinki iki Biiyan Inkam Komii siir isid nhirim yipikim paeprikab nwowim simiir whinkinsis haiginiuwim iikamim naingwo tibmiiyim nu Judia hiranim yipiki umir digworaekwo karamae nwowim simiiram. Iriig.

1 ¹Kara Polkin, kara Jisis Krais siir aposel inkamkin mi Kara siir yai imiir boinourwokai haiginiuwi. Biiyarin Adi Komii krimiir Wanin siya kariir nimbinamar naingwokin aposel inkam nwowam siir mii aiir miriyyam. Mi ta yokwowa kara mi krimiir nomiyyau ieya Timoti krirar winkle kimiiramin. Mi tariinanin saeya wi kimiiram niti iikamim Adi Komii siir piugana saiirim, waro om Korin hir nwowim. Mi iikamim yipiki Adi Komii siirim, iki hinda tinda nwowim mi Grik nu haimii haimii nhirim simiir hiranim yim iripi hiriinan. ²Kara ha naingwowi Adi Komiiyin krimiir Adin mi krimiir Biiyan Inkam Komii ikin Jisis Krais kimiirin wi sowanii hauuwi naingwobumbu mi iripa nongwomamaир ae.

Pol siya Adi Komii siirin minsi boin wadiekikin siirin siya whinkinsis haiginiugin

³Krima Adi Komii siir inig iir hainan prapraski, krimiir Biiyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siir Adin. Krima ina ninokninkinim, siya krimiir Adgin yipiki, krimiirsi naingwokwonanaeiyin, siir bwamki bwamkin. Mi krimiir kwoin imiir whinkinsis haiginiuwam hikim krimiir nimbiniyim simiirsi. ⁴Siya krimiir kwoin imiir whinkinsis haiginiuwikin hikim krimiir nimbiniyim simiirsi warar. Mi hiriinanki niuwi mi nim krima wi iki iikam nhirim sim niki whinkinsis haiginiuwim mi wi simiir

nwoki iisiimauuwim hika simiir nimbiniiya saiarsi. Mi krima simiirin wa whinkinsiis haiginiui, ti dimin taeminim Adi Komii siya whinkinsiis haiginiuwim krimiir. ⁵ Yim ti diminim simiir bwamkibwamin yio hiniingin, dimin bibiyie whiekakim wi krimiir nimbini, krimiir kimpipisu haiginiuwam ta biiya sima tira Krais siir sima kimpipisu haiginiuwa saiir hiriinan. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin tiki hikpai hikpaiyim nitim krimiirin wi sima kimpipisu haiginiuwi. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin Krais siya wi krimiir whinkinsiis haiginiuwi, ti dimin taeminim Krais siir wokmai haiginiuwa mi krima wi iikam nhirim simiir wara nwoki wokmai haiginiuwim. ⁶ Iikamim dimin biyie Timoti kririir tirkim. Dimusi rani, krira kimiirin Adi Komii siir yai aiir boinmimauugo kimiirin mi sima ini kimiirar mi whinkinsiis haiginiu mi kimiirar mi wokmai haiginiu ta saiir ninokninkinim hiniin, Adi Komii siya wi kimiirar mi whinkinsiis haiginiuwi mi mhoiyya siya wi kimiirar mi anmaiwarkainaei. Mi inkamin dimin biyie kimiir tiriin mi krimiirin Adi Komii siyar swoki whinkinsiis haiginiuwi. Mi sima kinsis haiginiuwi kwoin miyyikak nwowim. Dimusi rani, mhoiyya hikpai hikpaiyim nimbinii mi kiriirin ha kimpipisu haiginiuwi mi kira ta saiirsinyan wa kipi nikwokrimkrip Adi Komii siya wi kariirar whinkinsiis haiginiuwi, ta biiya siya whinkinsiis haiginiuwa kririir saiir hiriinan. ⁷ Nikrira iikam kimiirin ina ninokninkinim. Hiya hikpai hikpaigi nimbiniyim kimiir kimpipisu haiginiuwam, ti hikim kima ini kriraka mi inkin haiyim. Krira ina ninokninkino, Adi Komii siya kimiirin wa whinkinsiis haiginiuwi, kimiir wokmai haiginiuwam, ta Adi Komii siya mi whinkinsiis haiginiuwa, kririir wokmai haiginiuwam saiir hiriinan.

⁸ Mi nikrira hiriinanar naingwoyi, wim kima ti hikpai hikpaiyim kririir nimbiniyim nu komii Esia hir, kima simiirin bidiyar mi inokninkinim. Hikpai hikpaiyim kririir nimbiniyim hindara ninkin iduduraraowi mi ini kririir kirie air haiburim mi krira pariiparii pi naowim. ⁹ Krira hiriayar yaingwo, krira wa naowi. Mi iiya ti dimin taemin hiriinanam kririir nimbiniyim mi krira pi hiriayar naingwoyi, krira wi dig nwo rani, kririirin sima whinkinsiis haiginiugin ta saiir ninokninkinim Adi Komiiyin yipiki naokaowim sim hidninsiin idwownin siya siyairgin kririir whinkinsiis haiginiuwyin. ¹⁰ Siya kririirin bidiyar mi whinkinsiis haiginiuwin ti dimin biyie biyeyiem kririir nimbiniyim simiirsi warar mi hiriinan saiirsika, krira paniinsi yaosi. Mhoiyya siya kririirin wa swoki whinkinsiis haiginiuwi. Krira hiriayar naingwoyi, mhoiyya siya wi kririirar swoki whinkinsiis haiginiuwi mi wi kririirar mi kigiriraowi. ¹¹ Ta kima whinkinsiis haiginiuwa kririir saiir hiriinan, ta kima kwis boinkiya Adi Komii siiram kririir whinkinsiis haiginiuwam, kima wi hiriinan tir. Mi mhoiyya iikam nhirim sima hiriinan wakaei Adi Komii siya dimin taeminim kima kwisboinim siiram, kririir whinkinsiis

haiginiuwam, siya simiir bidi wakaeyin mi sima wi siir inig iiir hainanprapraskii mi wi hiniina boinkii, siya wadiekin. Iriig.

**Pol siir kwoinin ina swoki kisina haigiyin
mi siya om Korin hiriir bi namkin**

¹²Nikrira ti dimin imiiramin ini mairstgimairstgar mi okiyo kririir kwoinin kririirin hiniina boinkin, tiki miiyim ti krira miriyyokiyokiiyim iki omom omomim sim mi kimiir waraur, yim wadie kinairgim, Adi Komii siir naeyiuin siyar bidi whinkinsis haiginiuwint kririirin. Kririir siyu iiarsiyan ti krira tirin biiya iikamim simiir whwonkam ida, yim tiriiginim yim kaimwokinar bidi ywowim. Mi ti nuin siir tiran siyuim ti iikam ima ninokninkiniyin yio kririir bi whinkinsis haiginiugin ti dimin taeminim simiir tiramin. Niingaka Adi Komii sasaargin kririir whinkinsis haiginiuwint ti dimin taemin imiir tirim. Krira ti siyu iiir napko iiya krira iikamim nuanim kimaka waraur nwowa mi krira iikam kimaka ti hiriinan siyu iiir asi mi apkripkaigo mi krira ta sairamin mairstgimairstga prasae bi kinko. ¹³Mi ti yaiyim ti kara winkiyim kimiiram ta yokwo aiir simiir yaimwokiyaimwowim yim aowa nwo rani. Mi yim kimiiram minam winkikim kima sibgu ninokninkinim wari yaiyim kara winkiyim kimiiram mi war iimar mwaini simaargin. Kara ha naingwomi, kima ti dimin taemin imiirin ina sibgu inokninkinim. Mi tariinanin kima ini inkam krimiirrarar niki inokninkinsasaeyim mi an kara ha naingwomi, mhoiyya kima krimiir siyu iiirin wi hainiingi sibgu inokninkini. ¹⁴Mi takia iiya Biyan Inkam Komiiyin Jisis siya swoki iti mi krimiirin siya swoki anmaiwarkainaei mi krira wi mairstgimairstga kimaka nwowi, ta kima nwowa Krais saika, sair hiriinan. Mi kima wi mairstgimairstga krimiiram nwowi yipiki aposel inkamim yipiki kimiir boinmimauuim ta yai kibie aiir mi kimiir whinkinsiin haiginiuum, ta yaiya sair yaimwokiyaimwo imiir.

¹⁵Kara hiriayar naingwokin kima kariiramin wi mairstgimairstga prasae kin tani. Mi kara biiyin pi hiniina boini, kara kimiiramin wa niti kimiir kignakiyamin mi kara wi kimiir nwoki whinkinsis haiginiuwim, idipidip mairstgimairstga kima nwowam. ¹⁶Mi iiya kara kimiir kignakiyam naingwomi, kara namin nu haimii Masedonia hiriir mi mhoiyya nu haimii Masedonia hir haiburgigi mi kara wa swoki iti kimiiramar mi kima wi kariir nwoki whinkinsis haiginiuwim mi kariirin wa nwoki ikropkiyim nu haimii Judia hiriir mi kara kimiirin wi idipidip asi kigi. ¹⁷Mi kima hiriayar naingwomi ta iiya kara nimbin kimiir kignakiyam kara nonkwowa mi tarikara ti dimin taeminim simiir bi sibgu aingwo omokin mi kariir kwoinin hiriinansi swoki kisina haigigin, ha? Mi kima hiriayar naingwomi, an kara ini ti nuin siir inkam biyienan ywowin yipiki ti hiriinan boinkiyin, ihi, kara wa niti mi kariir kwoinin kara

hiriinan tıram naingwo rani, yi ini niingakiniingar ywowişkiyin! ¹⁸ Adi Komii siir hiriinan, yio siya iinokiinokin yai mwowar boinanaeikin. Mi an kara ırıpi hiriinan iinokiinokin yaimwo imiirrarar mi boinikin. Mi kara kimiirin ha bi boinkin kara wi kapi niti mi iiya kariir kwoinin ha naingwowi, kara wi nit rani. Kara kimiirin wi hiriinan boin tani niingaka. ¹⁹ Sailas, Timoti mi karar, krima iinokiinokin kimiirin Adi Komii siir yinismın Jisis Krais, siirar boinmimauugın. Kima ina ninokninkinim Krais siya dimin sim whir bi swoki imbin miminkin siya tiramin. Mi ta siya boinkiya mi mhoiyya siir kwoinin wi swoki kisina haigi rani. Niingaka. Diminin siya boinim simaırgım. ²⁰ Mi ti hiriinan tırim mi ti nimbinpai nimbinpalyım yipiki Adi Komii siya boinkiyım yım ini kaimwokina hiriinanar mi imbiyamım. Dimusi rani, krima Adi Komii siir inig iiir hainan prapras boinkikim, kiriir yaiya ya yai Kaimwo aeyairga. ²¹ Adi Komii sasaırgın yipiki krimiir whiekakar whinkinsiis haiginiuwiyin, Krais saika nwirua nwowam. ²² Krimiirin Adi Komii siyar nimbining siyamar mi siir naeyiuin siirin siyar mi haigi haiginiu krimiir kwoinauin mi ti dimin sim hiriinanın krimiirin siyar mi hauu krimiir niisiimauuwam hiniin, mhoiyya siya wi krimiir hauwi dimin taeminim.

²³ Mi kara ti digworaekwowim simiir niksisaei, Adi Komii siya kariir kwoin iiirin ina ninokninkinim mi ti siirin wi siyar ninokninkin haiginiuwi. Mi kara ti dimin taemin imiirin kaimwowar boinkii. Kara biyyin om Korin warauran iikamim kimiir bi nini kignikim, nu haıimii Masedonia tirankin kara bi nitkin. Dimusi rani, kara iikam kimiirin io nwowim pi borisopi wim wi yaimwo whwonkamim niigi niiga pi nwowisi. ²⁴ Krima kimiirin ti hiriinan bi boinkim, krima kimiirin ti digworaekwowim Adi Komii siirim kima naingwo tıbmii kiinim simiir warar ninkin kigirkaki. Niingaka krima ta saiirin ina ninokninkinim kimiir naıngwo tıbmiiya Adi Komii siiram naingwo tıbmiiya ya ini ywowa. Mi nım krima, kimaka minam mırrii, maırgımaırga kimiir nwowaiginiuwim mi kirie nwowim. Iriig.

2 ¹ Mi ta hiriinan saiirska, kara ha naingwowi kara wi kimiiram waraur swoki it rani kima naingwoyimyoksi mi hikak kima nwosi. ² Mi kara kimiir kwoin iiir kiyopsibgi haiginiuwi io whwonkam kima nanaowam mi kariirin wi nhinga tıri, maırgımaırga kara nwowamin? Niingaka. Kara ti iikamim simiir kwoin imiir kiyopsibgi haiginiuwim pi borisopi io whwonkam sima nanaowim, yipiki iinokiinok kariir nwowaiginiuwiyim maırgımaırga. Niingaka. ³ Kara iikam kimiir nini kignakiyım pi borisopi an wi maırgımaırga karamae kima pi nwowaiginiuwisi. Kara ha naingwowi, kima kariirin hiriinanar whinkinsiis haiginiu kripkai, hiriinan maırgımaırgar nwokripkaiyım. Mi ta yokwowa kara winkiya biyya iikam kimiiram, kara kimiirin min boinkikin digworaekwowim maırgımaırga nwo karamae kara nwowyim

simiir. Mi kara hiriayar naingwogi, iiya kara maigimaigra mi owiyim mi wim kima iripi hiriinan, ini maigimaigra mi owim. ⁴Mi iiya kara yokwo kimiiram winin, kariir kwoin in miiyik miyyiknan bi nwokikin. Mi iiya kara ta yokwowa kimiiram winkiya kara hindara nouu winkiin. Kara minsi naingwoyimyokikin, waru dimin biyieyim kimiir kwoin waraur nwokaiyim kimiirin wi sim pi nipiyaokiiisi. Mi ta yokwowa kara kimiiram minam bi winboinkikin hik kimiir hauuuam. Niingaka kara kimiiram minsi winboinkikin kima kara naingwokwowyia kimiiram sair ninokninkinim. Iriig.

**Pol siya min boinkin om Korin hiran iikamim sima ti
inkamin yipiki dimin biyie tirin siir swoki ikiunam.**

⁵Mi inkamin yipiki dimin taemin biyie tirin, siya wi kwoin whwokwoka nwowamin wi kariirara kipi nwo haiginiu. Mi siya wi iikam hoimgak kwoin whwokwoka nwowamin wi kimiir warar timi ohaiginiu. Mi kara ti inkamin igao yai siir dimin biyieyim simiir wara boin tani. ⁶Mi dimin taeminim iikam kima tirim siir, ti dimin biyieyim siya tirim simiirsi, yim bidi digiyim. ⁷Mi tariinanin iikam kima wi siir dimin biyieyim siya tirim simiir simiira kipi naingwokwonanaei, yim bidi digiyim mi bidi haiyoprimdiyumiigii. Mi kima siirin yai miyyik imiirrarar boinmimauu mi siirin sibgu siiboboinu haiginiu mi ti dimin taemin hiriinan yim wi siir kiyopsibgi haiginiu rani, siir kwoin biyie siya nwowiguskiyam in niingaka. ⁸Mi hiriinankiniwi mi kara kimiirin pi igao yai hiniina boinkii, kima siirin hiniina diisiimauu, kima siiram naingwokwonanaei mi siirsi mi aingwoyimyoki. ⁹Kariir kwoin komiiyin hiniina naingwogi, kima kariir yai aiiramin ina sibgu wakaeyoknam mi ta hiriinan saiirsika kara ta yokwowa kimiiram asi winkiin. ¹⁰Iikam kima ti dimin taemin biyieyim ti inkam nwiruan siyasiyar tirim kimiir simiirsi kipi naingwo. Kima siir dimin biyie imiir haiyoprimdiyumiigii mi an kara iripi hiriinan wi siir dimin biyie imiirar mi haiyoprimdiyumiigi. Mi ti dimin taemin bibiyieyim hiriayar nwokripkaii mi mhoiyya simiirin kara haiyoprimdiyumiigii mi kara wi hiniina tiri, Krais siir whwonkam idan, kara kimiirin wi wadiekii wadieyar whinkinsis haiginiuwi. ¹¹Mi krima iikamim simiir dimin bibiyieyim simiir haiyoprimdiyumiigi. Krimiirin wi Setan siya pi nipiyaokiiisi mi wi siya pi mi iksisaeisi, ti inkamin yipikin krima nwowin io. Thi, krima bidiyar yinokninkinim miiya Setan siya tiram naingwowa. Iriig.

**Pol siya hikak Taitas siirsi nwokin siya om
Troas hir nwo karamae nwowin**

¹²Biiya kara nama biigii bii om Troasa hiriir, Krais siir yai kibi kibi imiir boinmimauuam biiyin kimidiniya Biyan Inkam Komii siyar

yamkwokin mi hirin siyar ini diriraerkwokin simiir kwoin imiirin. Mi sima yaiyim yipiki kara boinmimauuim simiiram asi naingwokim simiir wakaeyam. ¹³ Mi kara naingwoyimiyok prasae bi kinkin. Dimusi rani, kara krimiir nomiiyuuin Taitas siiram nwonanaekin. Mi siya bi nitkin kariir kigniyim. Mi kara iikamim yipiki hapairanim simiirin hiniin asi boingigin kima ha dwoki. Mi kara om Troas hir ha haiburgigin mi kimidiniya nu haimii Masedonia hiriir yam. Iriig.

**Aposel kam imiirin Adi Komii siya whinkinsiis
haiginiugin Setan siir nikwowaaisiiyam.**

¹⁴ Hindie wit, nimbi Adi Komii krimiir Wanin siir boin wadiekii. Dimusi rani, krima ini Jisis Krais siir aowa ywowim mi ini saikar yamimasuwim mi krimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi kirie nwowamin. Ti nuan dimin biyie biyieyim simiirsi. Adi Komii siya krimiirin minam nikiunakin Krais siir yai kibya saiir boinmimauuim hinda tinda. Mi ta yai kibya ya ini piuui miiyiknan ywowa omom omomim saeya bidi yinyokiigya. ¹⁵ Nim krima ini piuui miiyiknan ywowim, iikamim yipiki Adi Komii siya nanmaiwarkainam simiirar ninyokiigi ti iikamim yipiki biyie nwowim mi whaowaeki ikim. Mi hiriinan tiri krima mi krimiir miiyim yim wi Adi Komii siir hirankar haiyiskii. ¹⁶ Mi ti iikamim yipiki whaowaeniskiyim yim wi paeni omin siirar nasae oyokiyokiikaeyami krima mi krimiir yai aeya ya ini piuui biyienan whaknan ywowa mi simiirin wi saeya tiri mi sima wa naokaonami. Mi yim ti iikam nhirim yipiki wi Adi Komii siya nanmaiwarkainaei, saika hiriayar nwoyokiyokiikaeyamam, krima mi krimiir yai ikim yim ini diminin sibgu whakiyin ini siir hiriinan ywowin. Mi simiirin wi siyar tirk, wadie sibgu owamin. Yipiki inkamkin ti hiriinan diminin siir sibgu tiri? Inkam nwirmin nwirmin karamaeyairga. Niingaka. ¹⁷ Mi iikam whiekakim Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwyim sima simiir piu ara boinmimauuwi yim sima hinda umir haiyamar naingwoi mi ta miiya krima miriiya, nim krima hiriinan bi tirikim. Krimiir kwoinim yim wadiekim mi nim krima Krais siir yai kibi aiir boinmimauuwikim. Dimusi rani, krimiirin Adi Komii siya nimbingim mi krimiirin siya nikropkikin ta sairam. Mi krima mi Krais siya krima ini iripar yamasuim mi krimiir kwoinim ini kwoin whiruar ywowim. Mi Adi Komii siya ini krimiirar kigin, krima siir yai aiir boinmimauuim. Iriig.

Nim krima siyu winin siir miiyan inkamkim

3 ¹Ti dimin taeminim krima winkiyim kimiiram simiir tir mi kimiir kwoinim wa nwoki aingwowim krima krimiir inig imiirar hainanaei mi kima wa nwoki aingwowim hiniin, nim krima wadiekim, aniya?

Mi wim kima hiriayar naingwogi, nim krima ini iki kam nhirim yipiki kimiir hauugiyim yokwo iki iikam nhirim om whiranim simiiram, ini simiir hiriinan ywowim kimiir boinkiyam hiniin, yim sima iikam wadiekim? Mi wim kima hiriayar mi aingwogi, nim krima ini hiriayar mi aingwowim kima yokwo krimiiram winkiyim mi iki iikam nhirim yim wa nwoki aingwowim nim krima inkam wadiekim, aniya? Niingaka. Krima yokwo kwir haimpi pi boriisopi. ² Mi wim kimarin ini ta yokwo hiriinana ini saiir hiriinan ywowim, ta krimiiram winkiya. Mi iikamim sima kigi mi sima wa ninokninkinki krimiir miiyim mii wadiekim. Mi nim krima bidinanar ninokninkinkim hiniin, ta yaiya ya yaimwo aeyairga. ³ Wim kima ini ta yokwo hiriinana ini saiir hiriinan ywowim. Wim kima ini yokwowa Jisis Kraiski si winkiya ini saiir hiriinan ywowim. Kariirin siya nimbungikin mi ta yokwowa siya hauugika. Mi an kara ha namin mi kimidinya kimiir ini hauugig. Siya tidiyini bi winkikin. Niingaka. Siya Adi Komii siir naeyiuin saika winkikin yipikin iinokiinokin omwai hiriayar waiyayokiyokiyyin. Siya siiya bwaeyan siir idwo bi winkikin. Niingaka. Siya kimiir kwoinau winkikin.

⁴ Mi ni krira pi hiniina boinkii, ni kririir miiyo wadieko. Dimusi rani, krira hiriayar ninokninkini, kririirin Adi Komii krimiir Wanin siyar nimbungiko ti dimin taemin hiriinan simiir tiram. Krais siya kririirin siir kirie aeyar whinkinsis haiginiugin yipiki siir Ad ieya hauugya Adi Komii siya siir. Mi krira hiriinan asi naingwogi, ta yaiya krira boinkiya kimiir, ya yai kaimwoki kaimwo aeyairga. ⁵ Mi krira hiriayar naingwogi, ta miiya kririir kirie ara priimiriigiswo, wi dig di ywovi mi krira wi hiniin di mi boini, krira wi digar nwowi. Dimusi rani, kririirin kirie Adi Komii siya hauugin mi krira mii aiir miriiyim dig asi nwowi. ⁶ Mi iiya Adi Komii siya kririir nimbina iki iikam nhirim simiir boinmimauuwam, siyuwin siir yai kibi aiir boinmimauuwam, kririirin siya siyar whinkinsis haiginiugin ta mii aiir miriiyamin. Mi ti siyuwin siir yaiya ya yokwoni bi winka, ya Adi Komii siir naeyiuin siya haigimauuga iikami kwoin. Mi ti siyu komii komiiyim bidi bidinya Adi Komii siyar hauugiyim, yim iinokiinokin iikamim simiir dimin biyie imiir niisiimauuwankim. Mi sima simiir sibgu ap karamae nwowi, sima wi pi naowi. Mi Adi Komii siir naeyiuin iinokiinokin iikam imiirin siyar nikpitmai haiginiuwi, sima sibgu oyokiyokiikaeyamim iinokiinokin Adi Komii saika.

⁷ Mi ti siyu komiiyin siir yaiyim Adi Komii siya winkiyim siiya idwo mi kimidinya Moses siir hauugi. Mi siya ti hiriinan tirkiyin mi Adi Komii siir kirieya ini paenan Moses siirar yiuyakiya mi siir whwonkam in wara yiuyakiyin. Mi mhoiyya ti diminin paenan niuyan ina prikiiraraokiyin mi mhoiyan ini hindara kigugu iguskiyin. Mi ti diminin paenan niuyan Moses siir whwonkam hirin pranae pranae bi niuyakin mi

Isrel simiir iikamim sima siir bi sibgu kigsibwinkim. Ti dimin taeminim siyu komii siirim, iikam imiirin simar naokao haiginiuwi, sima Adi Komii siir dimin miiyik miyyikim paenan niuyayim simaka nitkim.

⁸ Mi nim krima iikam imiirin Adi Komii siir naeyiuin siir yai imiir boinmimauuwi. Mi ti digworaekwomim krimiirin ma'rgima'rga komiigak simar nwowaiginuwi mi krima mouni haniin asi siinkaowi yim ini Moses siya winim siyu komii siir yaiyim biiyanim ini simiir haiburim.

⁹ Adi Komii siya ti siyu komiyyin Moses siir hauugin. Yio iikamim simiir dimin biyie imiir niisiimauugin mi simiirin hiriinan warar mi niisiimauugin, sima wi iripa nwo rani, Adi Komii saikan, inoktinokin. Mi ti siyu komii siir miyyim yim kaimwowaingim, bimbiuwi rani. Mi ti kitibmii boin wina saiir miyyim yim min nimbgingim iikamim sima Adi Komii siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karam nwowim.

Mi hiriinanki niuwi mi ta miiya ya ini siyu komii siir mii aiir haibura kougi kouwin ini saeya ywowa. ¹⁰ Moses siir miyyim mi siyu komii ikin, yo wadieki wadie owaingo. Mi ti dimin whiso, kirie aka mi siir diminin paenan niuyaesi ikin yo bidi digiyo mi bidi mi prikiyamo. Mi ini biyieki biyie ywokiyo. Mi Adi Komii siir naeyiuin siir miiya ya tariinanin ini komiigi komii ywowa. Saeya ina miriyya mi saeya wi prikiyam tani. ¹¹ Mi miiya yipiki wi hiriayar nwoyokiyoki kaeyami ya dimin miyyikin paenan niuyaeyin siir kirie komiigaka. Mi miiya yipiki wi ii priei nwo karamae nwowi ya wi sapi prikiyami.

¹² Krima ta sairin ina ninokninkinim, tiki yai kibiyim yim wi hiriayar nwoyokiyoki kaeyami mi krima siir dimin miyyikin paenan niuyaeyin siiram nwowi, siya nitim. Mi krima siir yaisim kwir swoki haigprakai rani. Krima simiirin wa boinmimauuwi mi iikamim sima wi nwoki inokninkinim simiirin. ¹³ Krima Moses siya tirim simiir tir tani. Dimusi rani, yio siya bidi yinokninkinim siyu komii siir kirie aiirin saeya digii. Mi siya siir whwonkam iiirin yiuisni asi nitimwaniugin. Mi Isrel simiir iikamim sima Adi Komii siir dimin kibiyin paenan niuyan siir whwonkam iiir niuyan siya prikiiraraoki mi ha digiguskii, wi sima pi kigisi. ¹⁴ Mi ti Moses siya higriniuin siir whwonkamin yiuisni mi Isrel simiir iikamim sima hiniina bi ninokninkinkim, Adi Komii siya simiir kwoin imiirin wi wadieyar nwowi. Tariigina ya ini yiuisnan ywowa simiir kwoin iiir higriniuam. Mi tariinanin Isrel simiir iikamim sima iripa haingiriyu owi mi sima Moses siir yaiyim simiir mwaini mi simiir kwoinim wi sibgu naingwo omok rani, Krais siir dimin taemin imiiramin sima tira saiir hiriinan. Yi ini yiuisnan ywowa ini simiir kwoin imiirar niki higriniukripkaiyim. Mi iiya iikamim Krais siir yai aiir wakaeyim mi sima ha naingwo tibmiliyim simiirram, yim ini yiuisim yipiki simiir kwoin imiir niki higriniuim mi simiirin Adi Komii siya swoki haiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi siya simiir ina kabtnouwidnankaigiyim.

15 Mî biiya hirankar nityokiyokiyyin mi ini tariinanar yadigniyin. Mî iiya iikam sima Moses siir yai imiir mwainiyim diminin yiuisnanin simiir kwoin iiir higriniuın. Dimusi rani, sima Krais siir dimin taemin imiir bi ninokninkinkim. 16 Mî iikamim simiir mhii kwoinim kisina haigii mi sima Biiyan Inkam Komii Krais siiram naingwo tibmii kiini, yim ini ti iikamim Adi Komii siya kibwaembwae haigiyim yiuisim yipiki simiir niki higriniuim ninokninkin karamae sima nwowam mi simiirin wi siya nitkaigaigi. Mi sima wa nwoki inokninkinim, ti dimin taeminim sima tirim simiir hiriinan. Tiriiginin yio ini Mosesni niki tirin ini hiriinan ywowin. Mî iiya siya Adi Komii siir omaka saiir namiyim mi ta yiuisa siir mwo hir nwowa yapa hakaingig. 17 Mî ti Biiyan Inkam Komii siir yaiya ya Adi Komii siir naeyiu ieayirgin. Mî iiya siya iikamim simiir kwoinaw nwokaiiyin mi siya iikamim yipiki Moses siir siyu komiiyin mi dimin biyie aka sowiir aowa sima nwowa wi siyar nonkwo iuguski mi sima wi rîmiiya nwoki. Mî Adi Komii siya simiirin wi hiriinansi boini hiniin, sima dimin whirki bi kimbus. 18 Krima whiekakarin ini opnainan ywowim, aknainan Biiyan Inkam Komii siir dimin kibiyin paenau niuyaiyin iki iikamim paenan simiir niuya haiginiuwikin. Mî krimiir whwonkamin higriniu karamae nwowi mi sima wa kigninokninkini Biiyan Inkam Komii siir naeyiuın ini krimakar nwowin. Mî krimiir kwoinim siyar kisisana haigiyokiyokii siir hiriinan kinar nwowim. Iriig.

Aposel kamim sima paenan niuyanan boinmimauugim

4 ¹ Adi Komii krimiir Wanin sasaırigin krimiirsi naingwoyimyokin mi krimiirin siyar mi imbingin siir mii aiir miriiyim siir siyu komii winin iikamim simiir boinmimauuwim. Mî hiriinanki niuwi mi krima wi digiumii siir kipi haimriiyu mi wi ta miiya saiir miriisi kipi nidid. ² Krimiir digiuin ti mii bibiyeyim simiirin digiumii bidi haimriiyugig. Mi ti iikamim yipiki iinokiiinokin ti mii imiirin hindara nimprio miriiyim, yim wi simiirar swoki kiyopsibgi haiginiuwikim. Mi nim krima niksisae mii bi miriigim mi krima Adi Komii siir yai aiir bi mi ikwowaasiigim mi saiirin yaeya bi mi kisina boinmimauuwikim. Niingaka. Krima yaimwokiyaimwo aiirar boinmimauuwikim Adi Komii siir whwonkam idan. Mî iikamim ta yai aiir wakaeiyim mi simiir kwoinim iinokiiinokin pa ninokninkinkii, krima yaimwo aiirar boinmimauuw. ³ Mi ti mii kibi kibiyim yipiki krima boinmimauwyim iikamim simiir, sima sibgu wakaeyokna karamae nwowi mi yim ti sima omin paeya namiyin siir namanim mi sima wi sibgu inokninkin tani. ⁴ Yim sima ta yai kibieya saiiram bi naingwo tibmii kiinikim. Dimusi rani, yiui biyeyin ti nuin siir tiranin Setan nikiuwyin simiir kwoinim siya nitkii ikouwi mi sima ti dimin taemin imiirin paniinsi sibgu inokninkinsi mi simiiram paniinsi mi aingwo tibmii kiinsi. Simiir

kwoinim Setan siya kiyipsibgi haiginiuwi mi sima ti dimin iiirin paniinsi sibgu inokninkinsi mi simiiram paniinsi mi aingwo tibmiisi simiir kwoinim siya kiyipsimsibgi mi sima paniinsi sibgu inokninkinsi Krais siir Yai Win kibieya saiirin. Ti yai kibi kibiyim yim Krais siir dimin taemin kibi kibiyim simiir boinka, yipiki krimiir niisiimauwim hiniin, Adi Komii siya paniingga mi yipikin Adi Komiinan siyar swoki owin. ⁵Krira kimiirin, krira krirar bi priinaingwo boinkin mi kima wi kririir inig iiirin wa hainan tani niingaka. Krira iinokiinokin kimiir boinmimauwiyim krira hiriayar boinikim Jisis Krais siya Biiyan Inkam Komiigin. Mi nikrira kimiir miyan inkamko krira kimiir whinkinsis haiginiuwikim siir sibgu inokninkinim. ⁶Adi Komii siya biigi biiyarin ti hiniina boinkin, niiya diminin paenanin wa mi iuyaei. Mi ya ta yaiya krimiir kwoinau bidi kwirii idwokaiya. Krima Adi Komii siir kirieya saiir bidi kigim paeni haniin Jisis Krais siir whwonkam iiir niuya. Mi ta kirieya, ta krima ninokninkina ya ini paeni haniin krimiirar niuya.

⁷Ya ini wadieki wadie ywowa, ini diminin nibnau krima haigiiyin umir komii sainiyin. Krima nonkwowam mi krima haiyapririram mi ta Yai Win Kibieya Jisis Krais siira ya ini hiriinan ywowa mi nim krima ini ti nibim ini simiir hiriinan ywowim iikam niingam. Mi ti diminin siya haigiiyin krimiir kwoinau, yio iikam simiir niisiimauugim, dimin kibiyim krima tirim simiir. Yim ti dimin hiriinan simiir bwamim yim krimiir tir nwo rani. Niingaka. Taki kirieya Adi Komii siir hiranki nitka, krimiir whinkinsis haiginiuwam mi takia kirieya ini kirie nhirim simiir haiburim. ⁸Mi hinda tinda dimin bibiyeyim pa niti krimiir hauuwam kimpisu mi sima krimiir bi nikwowsaisiigim. Krima ninokninkin tani, ti dimin hiriinan sima dimuam niti, krimiir hauuwamin kimpisu mi krima ti dimin taeminim krima tirim simiir bi nonkwo igusikim. Niingaka. ⁹Iikam whiekakim krimiir sau omom nwowim mi yio Adi Komii siya krimiir bi swoki haibur miminkin. Iikam nhirim krimiir bidiyar mi ipimpar akaigai aowim mi krima bi naokim. Niingaka. ¹⁰Mi iinokiinokin krimiir piuim hankak simiir simiirar nwoninaei biiya kam bibiyeyim sima nipimpara Jisisni mi siir piua hankak hankak ha nwowaiginiuwa saiir hiriinan. Mi iiya iikam sima ti hanim kariir piu tir nwowim simiir kigim mi sima ina yinokninkinkiyim, Jisis Krais siya ini krimakar nwowin mi krimiirin siyar whinkinsis haiginiuwi mi iiya inkamki krimiir nipimpariyim mi krima paniinsi yaosi, krima pi hiriinanar mi owi. ¹¹Mi ta iiya krima ti nu iiirar niki owa, iikam sima krimiiramar kaokim, krimiir nisomsom aowam. Dimusi rani, krima Jisis Krais siir mii aiir mirigin. Mi ti dimin bibiyeyim krimiiram nitiyim mi ta hiriinan sairsika ti iikam sima pa ninokninkinkii, Jisis Krais siya ini krimakar nwowin mi krimiirin siyar whinkinsis haiginiuwi mi krima hiriinan asi nwowi. ¹²Mi inkam simiir nipimpariyim mi krima pariiparii wa pi yaowin. Mi ti dimin taeminim ti krima tirim, krimiir whinkinsis

haiginiuwim mi kima wi Adi Komii saika nwoyokiyokiigaeyami, iinokiinokin mi kima wi ta yaiya wi sairamar naingwo tibmii kripkaii.

¹³ Mi bidi bidiniyarın inkam nwirin Adi Komii siir yai imiir winkiycin yokwo Samni, siya hiniina winboinkikin, kara Adi Komii siiram naingwo tibmii kiingga mi kara iinokiinokin siirin iki iikam nhirim simiir boinmimauuwikin. Mi hiriinanki niuwi mi tarı ti inkamin hiriinan boinkikin. Dimusi rani, kima Adi Komii siiramin siir hiriinan naingwo tibmii kiini. Mi krıma iriipi hiriinan iinokiinokin iikam imiirin Adi Komii siirar mi boinmimauuwikim. ¹⁴ Krıma ti dimin taeminim iki iikam nhirim simiir boinmimauuwikim. Dimusi rani, krıma hiriayar ninokninkini, Adi Komiyyin yipikin Biyyan Inkam Komiyyin Jisis siir hidninsiin idwowin mi mhoiyya siya wi krimiir mi hidninsiin idwowi. Mi krıma wi Jisis saikar nwowi mi krimiirin wi siyar nanmaiwarkaina mi krıma wi siir whwonkam ida kingiin namwoiwei. ¹⁵ Mi dimin bibiyieyim, aposel kamim krimiir nimbimbiiniyim, yim tiriiginim yim kimiir whinkinsiis haiginiugim. Dimusi rani, krimiir yai imiirsika. Mi Adi Komii siir naingwobumbu ini hinda tinda yamkiya. Mi iikamim ta sairaram naingwo tibmii kiini mi sima Adi Komii siir boin wadiekii mi wi siir inig iiir hainan prapraskii, ti dimin taeminim siya tirim simiirsi. Iriig.

Yim ti digworaekwowim yim dimin komii rani.

Dimusi rani, krıma wi mhoiyya haa.

¹⁶ Krıra wi maирgimairga nwo karam nwo rani, ti dimin taeminim Adi Komii siya iikam krimiir hidninsiin idwoi mi krıma whiekakarin wi siir inig iiir hainan prapraskii. Mi iinokiinokin krimiir piuim yim wa naonami mi iinokiinokin Adi Komii siya wi krimiir kwoin iirar whinkinsiis haiginiuwi wadie nwowamin. ¹⁷ Mi ti dimin taeminim ti hik krimiir hauu haiginiuwim yim dimin komii rani, yim ii priei bi nwowikim. Mi krimiirin wi sima whinkinsiis haiginiuwi, Adi Komii siir dimin miiyik miyyikim yipiki hiriayar nwoyokiyokiikaeyamiyim iinokiinok simiir haiyamin ini iki digworaekwo nhirim simiir haiburim. ¹⁸ Mi hiriinanki niuwi, krıma krimiir kwoin komiiyin wi ti dimin taeminim krimiir nhwokar kigiyim wi simiiram kipi naingwo. Niingaka. Krıma dimin taeminim krıma kig karam nwoyiyim, Adi Komii siya hauwi krimiir mhoiyya, simiiram daingwo mi simiiram dwokwokin. Mi ti dimin taeminim ti krıma kigiyim, tariinan, yim wa niti mi wa swoki digi mi dimin taeminim yipiki krıma kig karamae nwoyiyim yim wi hiriayar nwoyokiyokiikaeyami iinokiinokin. Iriig.

**Dimin taeminim aposel kamim sima tirim yim
iikam imiir whinkinsiis haiginiugim**

5 ¹ Krıma hiriayar ninokninkini, mhoiyya ta krimiir nuan piu biyieya ya wi sapi naowi mi wipi whii mi ya wa namkii. Yim ini omakam

hindara nini kaigriniu whwonkai sasaeiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iiya krima naowi, krima ina ninokninkinim, krimiir piu kibya yipiki wi hiriayar nwoyokiyokiakaeyami, sairin wi Adi Komii siyar swoki hidninsiin idowwi mi krima wi hiriayar nwoyokiyokii kaeyami siir om hirin. Yim ti digworaekwowim yim ini omaka miiyika Adi Komii krimiir Wanin siya mirii okwowa siir om hir krimiiram, krima nwowam ini sair hiriinan ywowa. ²Mi tariinanin krimiir kwoin komiiyin ini wari omin kouwanin siir waraur nitamar naingwowin, ti piu win kibiyim yipiki wi Adi Komii siya hauwi krimiir mi krima wi simiirar nini onii. ³Mi hiriinankiniwi tiriiginin hiriinan tirkiswo mi krima wi kwoinbudara di ywowi mi hiriirin piu karamae di yapninopkai nami. Niingaka. ⁴Krimiir kwoin komiiyin ini ti piu winim yipiki wi krima haii Adi Komii siir hiranki, ini simiir haiyamar hiugimkripim. Mi ta piu biyieya ta hindara nwosisaeya, ta krima nwowa ti nu iiir ya iinokiiinokin hik krimiir swoki hauunanaei. Mi krima pi borisopi ta piua kwoinbudara nwowiya sair nwowim krima hiniinam naingwomi, Adi Komii siya piu win kibya sair nii kinirkai haiginiuwim. Mi krima ta piua naonanaeiya ta piua nao karamae nwowiya saika ninowanam tiri. ⁵Yio Adi Komii sasaargin yipiki ti piu win imiir diriraerarim krimiiram, krima haiyam. Mi ta hiriinan saiirsika. Dimusi rani, ti dimin iiirsika. Siya siir naeyiuin krimiir bidi hauugiyin mi krima wa nwoki sibgu inokninkinim hiniin, krima ti dimin taemin imiirin wa haii ti siya nimbinim krimiiram.

⁶Mi ti hiriinan saiirsika krima ina ninokninkinim, ti dimin taeminim Adi Komii siya diriraerarim, siya wi krimiir hauwi mi iinokiiinokin krima wi kirie hiriayar nwokripkaii iripa nongwomamair aeyam. Krima ina ninokninkinim, ta iiya krima ta piu aiirar niki owim, krima Adi Komii saika niki orani, siir om iiir. ⁷Krima ti diminim Adi Komii siya diriraerarim krimiiram krima simiir niki kig rani. Mi nim krima bidiyar yinokninkinim krima simiirin wa haii. Dimusi rani, Adi Komii siya bi niksisaeikin siya yaimwo ara boinkin. ⁸Kara kimiirin kaimwowar boinkii, krima naosi naengwo idid rani. Niingaka. Krima ta nu tiran piua sair haiburgigam tiri. Mi krima wi Biyan Inkam Komiiyin Adi Komii wi saika niki owim siir om hir. Yio tiriiginin ini ti krimiir piu aeya nwowa ti nu iiir ini siir haiburin. ⁹Mi ta piua ta nu iiir krimar mi owa krima saiirar mi owi mi krima krimiir piu kibya Adi Komii siir omana saiirar mi owi, ya ti hiriinana ya dimin komii rani. Krima biiyin minam tiki aengwo, diminin Adi Komii siya naengwowim krima naengwo tibmii kiinam mi krima tiram, simiir tiram daengwo. ¹⁰Kara tiriiginim kimiiram boinkikim. Dimusi rani, mhoiyya krima wi Krais siir whwonkam ida noknowi mi wi siyar hidi krimiirin, dimin taeminim krima tirim simiirsiyin. Hiya krima ti piuim ti nu iiiranim simiirar niki okripkai mi siya wi krimar tirim wi simiirar swoki hidi. Siya dimin wadie nasi tiri, iyie? Wi dimin biyie tiri krimiirin, krima tirim simiirsiyin. Iriig.

**Aposel kamim sima iikam imiirin minsi whinkinsiis
haiginiugim sima Adi Komii saika nongwomamair aeyim**

¹¹ Mi iiya krima Adi Komii siirsi nidida sair ninokninkinim krima miini haniin asi miriigim simiir kwoin imiir kiayiyam mi sima simiir nwoki wakaeyoknam. Dimusi rani, krima ina ninokninkinim, mhoiyya siya krimiirin wi dimin taeminim krima tirim wi simiirsi hidi. Adi Komii siya krimiir kwoin imiirin ina ninokninkinin. Mi an kara ha naingwowi, iikam kimiir kwoinim hiniina daingwo, an kara siyu miyyik iiirar napikin. Mi ti dimin taemin hiriinanim simiirin kara whinkinsiis haiginiugin, ta Adi Komii siya mi aingwowa sair hiriinan. ¹² Krima kimiirin hiniina tir tani, kima hiniina swoki boinam, krima wadiekim, krima ti dimin taeminim kimiir boinmauwamin minam naingwokim, kima wa nwoki inokninkinim, krimiir siyu paniingen. Mi mhoiyya kima iikam imiir boini, yipiki ti ha naingwowim, inig komiigak nwowiyim mi yiuis miyyik miyyik ikim ini kou sima ywowim. Mi inkami kwoinim yim ini paniina nwowim mi kima simiirin wi ha boini tiriiginim yim miyyik rani, ini kipiyy ywowim. ¹³ Mi kima krimiir boini, sima ti hiniin asi boini sima pi whaowaei. Mi nim krima kimiirin wi hiniina boini, tariigina ya Adi Komii siir mii aeya ti hiriinan krima boina. Mi kima krimiir boini, simiir kwoinim wadiekim, sima ti hiriinan boinim mi krima kimiir boinmauwui, yi wi minsi boinmauwui, kimiirin wi saeya nwoki whinkinsiis haiginiuwim. ¹⁴ Mi ta Krais siya iikam krimiirsi naingwokwonanaelya mi krimiir kwoin imiirin saeyer kiyai mi krima ta mii aiir asi mirii iikam kimiir whinkinsiis haiginiuam, ti dimin taeminim simiir kiriene. Krima ti hiriinan dimin taemin imiir asi tirkim. Dimusi rani, krima bidi yinokninkinim siya siyaargin naowin. Mi krima naoni haniinaka ini siyar yaowiskiyin krimiirsiyin. Ya tariigina ya hiniingga krima whiekakarin saika bidiyar yinkin aonamim. ¹⁵ Krima naoni haniinaka ini siyar yaoiskiyin krimiirsiyin mi nim krima iikamim yipiki ti nu iiir nwowim, krima dimin taeminim wi krimiir kwoinairga priinaingwo diriraerar tani. Niingaka. Krima ti inkam nwiruwan yipikin biiyar naowin, yipikin Adi Komii siya hidninsiin idwowin mi omwai ha swoki waiyan iikam krimiir whinkinsiis haiginiuwam siir kwoin iiirrar dap iski.

¹⁶ Mi hiriinankiniuwi mi krima wi hiniina di yaingwowi, iikamim sima wadiekim, iyie? Biyiekim. Dimusi rani, sima inig komiigak bidi ywowim, iyie? Dimusi rani, sima digworaekwoki naokingugunankaigim. Niingaka. Yim ti hiniin digworaekwowim yim nu tirankim. Biiya iikam krima dimin bibiyeyer niki tira, krima Jisis Krais siirin inkami siyu iiirrar hidgin. Mi Tariinanin krima iikam imiirin wi hiniina hid rani, wadie mi biyie. Niingaka. ¹⁷ Mi iiya iikamim sima naingwo tibmii kiini Krais siir

yai imiiram mi Krais Jisis saika sibgu amasu kikini mi siya simiirin wi iikam win nwo haiginiugi mi wi dimin whirki kimbu rani. Mi ti biiyan dimin wrowim yim wa digii. Mi dimin taemin winim yim biiyan dimin taeminim wi simiir igsop aiir nokwokairinanaowidi.

¹⁸ Mi ti dimin taeminim krimiir tiriim nimbiniyim iikam win krima nwowam, yim wi Adi Komii sasar ti iski simiirin. Krais siya paeyin hiiiniya nirioninkinin siirin ti hiriinan saiarsi naokin, ti dimin taeminim Krais siya tirim krimiir mi Adi Komii siya ti dimin taeminim Krais siya tirim krimiir, hiriinan saiarsi tirkin, krimiirin siya whinkinsiis haiginiugin mi iikam krima yipiki biiya Adi Komii siir sau omom niki owim, tariinanin krima ini nomiiyau saikar swoki owim. Dimusi rani, Jisis siyar ninkamasugin krimiirin. ¹⁹ Mi dimin taeminim krima boiniyim kimiir yim ti sima, Adi Komii siya iikamim nuanim krimiirin, dimin taeminim Krais siya tiriin simiirsi ninki amasu haiginiugin. Mi tariinanin Adi Komii siya krimiirin bidi yimbinim nomiiyau nwowam. Siya dimin bibiyieyim krima tirim simiirsi naingwo rani, simiirin siya bidi haiyoprimdiyumiigiyim mi tariinanin siir miyyim ini aposel kam krimiir kwauuwa. Siya iikamim nuanim krimiiram naingwokwonanaeikin mi krimiir ina yinkiamasuin krima saika nongwomamaир aeyim.

²⁰ Krimiirin Adi Komii siya bidi yimbinim mi krima Krais siir igsop aiir asi nokwokairinanaowigim. Mi ti dimin taeminim ti krima boinmimauuwim kimiir, yim Adi Komii siya boinmimauuuni haniiinaka tisi krimar boinmimauuwim kimiirin. Krima Krais siir whinkinsiiskin mi krima kimiirin hiniin asi boini, kima Adi Komii siiram kiwaki, kimiir whinkinsiis haiginiuwam mi kima wi saika nwoki ongwomamaир aekiyamim mi wi saika niki sibgu owim. ²¹ Krais siir kwoinin sasaирgin dimin biyie whirki nwo karamae nwowin. Mi krimiirin Adi Komii siyar whinkinsiis haiginiugin mi krimiir dimin bibiyieyim krima tirim, yim ini siyar haipriginkiyim. Mi simiirin ini Krais siir iinarar yonkwokiyim mi krima naoni haniiinaka ini siyar yaoiskiyin, krimiir dimin bibiyieyim simiirsiyin mi krima wi saika asi namasukikini. Siya ti hiriinanin minam tirkin, iikamim krima yipiki siir yai aiiram naingwo tibmii kiinim, Adi Komii siya krimiirin wi ha boini, krima dimin whirki bi kimbusiir siir hiriinan. Iriig.

**Aposel kamim yipiki Adi Komii siir yai aiir boinmimauuwim
sima dimin bibiyieyim simiirsiyin hik prasae bi haigim**

6 ¹Mi ni krira, Pol kara mi Timoti siya, ni krira iripa Adi Komii krimiir Wanin saikar miriigo. Mi krira kimiir asi niki, kima Adi Komii siir naingwobumbu aiir bidi haiyim mi ti naeyiuin siirin hinda whisariiyar priyokaeyamam kipi tir. ²Ihi, kima wi hiriinan kipi tir. Adi

Komii siir yaiyim kamim sima winkiyim bidi bidiniyar Yokwo Komii
saiir, yim hinina winboinkikim,

mi Adi Komii kara, kiriir whinkinsiis haiginiuwam naingwomi
kira nhwo kwisboini mi kara ta kira kwisboina saiir wakaei mi
ti diminim kira kwisboinkiyim kara simirin wa whinkinsiis
haiginiuwi. Mi iiya kara kimiir nimbini mi iikamim ti nu iiir
nwowim kimiirin wi kara nanmaiwarkainaui mi kimiirin wi kara
whinkinsiis haiginiuwi.

Ti kara boinanim kimiir simir wakae, tariinanarin Adi Komii siya
kimiir hainan praprasam naingwomi. Mi tariigitariinanarin, siya wi
kimiir whinkinsiis haiginiuwi mi wi kimiir nanmaiwarkainaui. Mi
hiriinanki niuwi mi ti naeyiuin whisariiyar kipi priyokaeyam mi ta
naingwobumbuwa wi kigugugisi.

³Mi nim krima inkamim pi borisopi iikam nhirim sima ha naingwomim
ti dimin taeminim krima tiriylim miiyik rani. Mi nim krima dimin
biyie whir bi swoki tirmintirminkim, simir kwoin imiir kiayiyamin
biyie sima nwowam mi sima krimiirin wi ha boini tani krimiir miiyim
biyekim. Niingaka. Mi krima dimin biyie tirkiswo mi tiriiginin simiirin
wi siya pi kiyopsibgi haiginiuwin mi sima wi di yokworinuwi. Mi ni
krira hiriinan naingwo rani, sima kririirin hiriinan naingwo rani.

Niingaka. ⁴Mi ti diminim krima tirim simir tiri haniinaka, krima
iikam imiir niisiimauuwikim hiniin, krima Adi Komii siir miiyan
inkamkim. Krima iikam imiirin hiniina niisiimauuwikim krima hiriayar
nokworinukripkaiigim dimin taemin biyie biyeyim krimiiram nitiyim mi
hikpai hikpaim krimiir hauuwyim krimiir tirkiswo, krima simiirsi bi
hiuniyanaikim. ⁵Sima krimiirin bidiyar mi ipimparim mi maeyaua mii biyie
miiyik rani mi hiugripkaiigim. Mi krimiir sau omomim
sima krimiirin siyu miiyiknan bi tirkiswo sima krimiirin ha mi igbumbu. Mi
krima mii pranaepranae bi miriigim, ini piu whawaki krimar ywobugiyim.
Ti nhirim krima nhwo bi sibgu whwonkaiigim mi mipi nae karamkaramar
mi ami. Dimusi rani, krima Adi Komii siir yai aiir boinmimauugim mi
sima krimiirin hiriinan tiri. ⁶Krima krimaigim siyu miiyik sibgu tiriylim
mi nim krima Adi Komii siir dimin taeminim ina ninokninkinim. Mi nim
krima io bi nanka osisauuwikim, dimin taeminim krimiir kou nwowiyim
simiirsiyin. Krima bigin nasmirwaiya nwowikim mi krima iikamim
simiirin maigimaigra pa mi niisiimauuwi simir whinkinsiis haiginiuwam
mi simiiram naingwokwowam. Mi ti Adi Komii siir naeyiuin, ti krimiir
kwoinai nwokaiyin, krima iikam nhirim simiirin hiniina niisiimauuwi,
krima Adi Komii siir miigi mii aiirar miri. ⁷Krima iinokinokin yaimwo
aiirrar nowomwarkaiyiwikim. Mi Adi Komii siir kirieya yipika krimiir
hauuguya, iinokinokin krimiirin saeyer whinkinsiis haiginiuwi, krimiir
miiyim. Ti kamim yipika yaiini digworaekwo nonkwowiyim, sima

kimirkaiyam, ti dimin hiniinim nhao sau, irim hipig, simiir sau omomin saika ninitam, ini simiir hiriinan ywowim, ti siyu miiyikin krima nwowiyin mi miiyim krima miriiyim yim ini hiriinan ywowim. Yim sima iinokinokin krimiir kimirkaiigim, tiriginim yipiki yai biyie krimiir boiniyim mi dimin biyie krimiir tiriityim yim sima wi krimiir nikwowaissi rani. Niingaka. Simiirin wi krima nikwowaissi. ⁸Iikam nhirim yim krimiir inig imiir hainani mi nhirim yim krimiir swoki ikwowaissi nhirim pi krimiir mi ighbumbu kauwok itkin boini mi nhirim iikam nhirim simakan krimiirin pi yai wadieyar mi boini mi krimiir siyu ikin. Mi yim ti hiriinan dimin taeminim yim dimin komii rani. Mi krima ti dimin taeminim krima tirim simiirin wi hiriinanar tirkripkai. Mi iikam nhirim yim ha naingwawi, krima iikam paai rani, niksaeyaka waiwiigim. Mi krima hiriinan bi tirkim krima yaimwo arar boinmimauuwikim. ⁹Mi ti iikam hiriinanam yipiki Adi Komii siir ninokninkin karamae nwowiyim mi yim sima iripi hiriinan krimiir mi inokninkin tani. Mi Adi Komii siya mi siir iikam ima, yim sima krimiirin bidiyar yinokninkinim. Iikamim krimiirin ha naingwowyim, krima wi krimbi naowi mi krima pi omwaiya swoki waiyaei. Adi Komii siya kam imiirin minam kiwakikin, krimiir tioim. Mi siya ini krimiirar kigirkakin mi krima paniinsi yaosi. ¹⁰Mi ti dimin bibiyeyim krimiiram nitiyim, krimiir kwoin imiir kiyaiyam, krimiirin wi sima tiri, maigimaирга nwo karamin. Mi iinokinokin krima wi maigimaирга hiriayar nwokripkai. Krima paeprikabar mi oka windi, dimin taemin mi tir karamae, krima iikam imiirin wa whinkinsiis haiginiukripkaii Adi Komii siir dimin taeminim simiir sibgu onkworinukripkaiyim. Nim krima ini inkamim ti nuin siirin digworaekwo karamae nwowiyin ini simiir hiriinan ywowim. Mi nim krima digworaekwo miiyik miyyikakairgim mi ti digworaekwo miiyik miyyikim inkamki simiir nispakii haiyim wi dig nwo rani.

¹¹Mi kima ti iikamim ti omin Korin siir hiranim, krira kimaka bidi boino mi dimin taeminim kririir kwoinau tir nwokaiyim kimiir bidi boinmimauuwim. Dimusi rani, krira kimiiramin nhami nhami naingwokwonanae rani. ¹²Kririir kwoinin kimiirram naingwokwonanaeiyin bi niki digikin. Niingaka. Krira kimiiramin nhami nhami naingwokwonanae rani. Mi kimiir kwoinim kririirram naingwowlun yio bidi digiyin. Mi kima kririirram naingwokwonanae rani. Niingaka. ¹³Mi tapa kara kimiirin pi adin siir yinism iiir boiniyin pi siir hiriinan boinkii. Mi kara kimiirin pi hiniina boinkii, kima kririirram daingwokwonanae ta krira mi aingwokwonanaeiya iikam kimiirram sair hiriinan. Iriig.

Krima Adi Komii siir iikamim krima iikam biyie biyeyim simaka kipi namasu

¹⁴Kima ti iikamim yipiki Jisis Krais siiram naingwo tibmii kiin karamae nwowim iripa simaka kipi namasu. Nii nabieyo yo iripa bi

nwowiko mi ti hiriinan siyu kaimwomin, Adi Komii siir iikamim sima iki iikamim yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiin karamae nwowiyim simaka kipi mirii mi diminin sima mi tiriyan siir wara kipi mi tir. Niingaka. Dimin taeminim yipiki wadie nwowiyim mi dimin taeminim yipiki biyie nwowiyim yim iripa kipi nwo. Niingaka. ¹⁵ Mi kima hiriayar naingwo, Krais siya mi Setan siya sowa wi kwoin whiruwar nwo? Yi ti hiriinanin ini niingga ywomin! Mi inkamin yipiki Adi Komii siiram naingwo tibmii kiiniyin mi inkamin yipiki hiriinan kwoin naingwo karamae nwowiyin, sowa wi iripa paniina nwo? Yi tiriiginin yio siyu rani! ¹⁶ Mi Adi Komii siir omaka mi uruwai siyaowaini omaka aka, sowa wi iripa paniina nwo, irua nwowamin? Yi siyu rani! Krimiir piuim sima ini omakanan ywomim maeyaua Adi Komii siir naeyiu ieya nidwokaiyana krimiir kwoinau tirin. Mi Adi Komii siyarin biiya yokwoni hiniina boinkikin,

kara wi kariir iikamim simiir mhii kwoinau nwokaii kara wi
simakar nwo kara wi simiir Adi Komii nwo mi sima wi kariir
iikam nwo.

¹⁷ Mi Adi Komii siya ta hiriinan saiarsi boinkin,
kima ti dimin biyie biyieyim, ti iikam bibiyieyim sima tiriym,
simiirsiyin aru dwo mi kima simiirin digiumii haimriiyugig. Mi
kima ti dimin taemin hiriinan simiirin digiumii haimriiyugigi
mi simiir mi ap karamae mi owi mi kimiirin wi kara haii, kariir
iikam nwowam. ¹⁸ Mi kima hiriinan tiri mi an kara wi kimiir
Ad nwo mi wi kima wi kariir yinismik yinism yinkamiyin
mi yinism yinugiyinar nwo, Adi Komiiyin, yipiki ti
nuan digworaekwowim simiir tirkiyin mi ninomor kouan ikim,
siyaargin Biiyan Inkam Komiiyin ti hiriinan boinkiyin. Iriig.

7 ¹ Ti kariir nomiyyauim, yipiki kara naingwokwowyim, Adi Komii
siya ta nimbin krimiir hauugika. Mi hiriinankiniwi, krima krimiir
digiuin, ti dimin taeminim yipiki krimiir tiriym dimin biyie tiram mi ti
dimin taeminim yipiki krimiir kwoin imiir kipriyim, simiirin digiumii
haimriiyugig. Krima siyuin Adi Komii krimiir Wanin siir whwonkam ida
dimin whirki kimbu karamae nwowiyin siirrar dap iski mi Adi Komii
siir kipi tir, siya krimiirsi nidiidim. Iriig.

**Om Korin hiran iikamim simiir mhii kwoinim kisina haigigiyim
mi Pol siir kwoinin ini maирgimaирgar ywokiyin.**

² Iikam kima, krira ram daingwokwonanae krira kimiir warauran
iikam nhirmi dimin biyie whir bi swoki tirbugo. Mi krira kimiir
iikamim simiir inkam nwir bi swoki tirbumiminkin mi krira kimiir bi
swoki iksisaekim mi kimiir nwirni diminsim whir bi swoki prihaigo,
kimiir nhir ima boina saiir hiriinan. Niingaka. ³ Kara ti yaiyim kimiir

nikiyam bi boinkin. Niingaka. Kara biiya kimiirin bidiyar iki boinkiyin mi tariinanin tisa swoki boinkiyin, krira kimiiram min pranae naingwokwo rani, kima naowi, krira kimaka naowamar mi aingwowi, iyie? Wı hiniin kipi tir mi kima omwai mi waiyaei mi ni krira hiriinan omwai kimakar mi waiya amar mi aingwowi. ⁴Kara kimaka kwino whisa nwo rani kara iinokinokin iikamim warauranim kimakan hinda mairstgimaırba arar nwonanaeikin. Mi iiya dimin taeminim kririiram nitiyim, kririir kimpipisu haiginiuam mi krira pi diminim iikam kima tiriym pi simiirar naingwo kripkaii. Mi tiriiginim kririirin mairstgimaırba sima nwowaiginiuwi mi kririir kwoinin hiinsima asi nwo.

⁵Mi iiya krima nu haimii Masedonia tiriirar mi ita, krima wadie bi mini onikim dimin bibiyeyim krimiirin ini hiriayar swoki tirkripkaiyim krimiir piua bi swoki siismiminka. Niingaka. Sima kririirin bidiyar mi ikwao boinim mi bidiya mi inkinyaeyao boinim mi kririir kwoinin iikam kimiirsiyin nidiid prasae mi naingwoyimyok prasae bi kinko, dimin taeminim krira tırgigim kimiir mi inkam biyeyin siya niti, wi siya nini tırbuni simiirin. ⁶Mi Adi Komii siyaıargin yipiki iinokinokin iikam sibgu siiboboıniu haiginiuwyin, iiya sima hikak nwowyim. Krimiir kwoinim siyar niki kinsis haiginiugun inkamin Taitas nikiuwyin siya nikropkiyin krimiir nini kigniyam. ⁷Hı, siya bidiyar yitın krimiirin siya ini siiboboıniuni. Siya krimiirin min nini boinikin, kima siirin paniin paniina siiboboıniugim dimin taemin kibi kibiyim kima napim mi kima tirim. Tiriiginin krimiirin mairstgimaırba sima nwowaiginiuwi. Mi siya ha nitin, krimiirin siya ini boini, siya kimiir bidi kignakiyin mi wim kima krimiir kigam asi naingwokim. Mi kima ti dimin taeminim kima tirim simiirsi asi nidiidgim, yipiki hik krimiir tırhaginieuim. Mi wim kima krimiiram asi naingwokikim mi wim kima pi krimiir mirmii aiir nwoi iiya iikam ima boiniyim dimin taemin biyeyim krimakar ninkikiniyim kimiirsi. Mi kima ti hiriinan dimin taemin imiir tırkıyim mi wim kima kariir tırkii, kara mairstgimaırba kimaka nwowim.

⁸Mi ta yokwowa biiya kara winkiya kimiirin hikak saeya mi o karamaeki windi mi an kara ha naingwowi, ta yokwowa biiya kara winkiya kimiiram ya dimin wadie aeyairga. Kara hikak dimusi bi nwokin, kara hiriayar naingwokin, kimiirin ii nhirim wi hik saeya hauuwi. ⁹Mi tariinanin, kara mairstgimaırba komiiga, kara yokwo kimiiram winkiyyin kara mairstgimaırba bi nwokin, kima ti hikak dimin taeminim kara winkiyyim hikak simiirsi nwowim. Niingaka. Kara mairstgimaırba minam nwokin hikak kima nwowa mi kimiir mhii kwoinim kisina haigiyim mi ti dimin miiyikim simiiram swoki sibgu apim. Ti dimin taeminim kara winkiyyim kimiiram, simiirin Adi Komii siya bidi haiyim. Kimiir kwoin imiir kisina haigiyam mi kimiirin sima whinkinsis haiginiugim. Mi hiriinan saiirsika krima mairstgimaırba asi

nwokim. ¹⁰Ti dimin taeminim simiirin Adi Komii siya haigim mi kimiirin hikak asi nwowaiginugim mi kimiir mhii kwoinim siya kisina haigikim. Mi siya wi kimiir asi whinkinsiis haiginiuwi mi kimiirin wi ti dimin taeminim simiirsi asi nanmaiwarkainaei. Ti diminim yim dimin wadie imairgim mi krima simiirsiyin mairstgimairga nwo karamae kipi nwo. Mi dimin taeminim yipiki nuan iikamim simiir tiriym, mairstgimairga nwo karam sima nwowam, yim naokaowikim mi simiirin kwoinbudin omwai waiyayokiyokiiyam sima bi whinkinsiis haiginiuwikim. Niingaka.

¹¹Sibgu sibgu daingwo omok ti hikim simiir tirim mi Adi Komii siya simiirin ha ninkpitkiyim kimiiram sima ini dimin wadiekii wadie imar yimbiyamim. Mi sima kimiir kwoin imiir asi tirkim hiriinan nwowam naingwowim. Mi simiirin digiumii haigingikim, ti dimin bibiyeyim kima napim, yipiki kara winboinkiyim. Kimiir kwoinim sima kiprid haiginiuwi, inkamin yipikin dimin biyie tirin siirin igao yai boinim. Mi kima ti dimin biyie hiriinan yipiki kimiir nimbiyamim simiirsi bidiyar mi ididim. Mi kima hiriinan bidiyar mi aingwowim, kara nitii kimiirin simiirsi whindiraeraram mi wim kima kimidiniya kamim dimin bibiyie tiriym, simiir whinkinsiis haiginiuam swoki kwanaingwo. Ta yokwowa kimiir tirkika, kima kariiram naingwokwonanaeiyim mi kariiram naingwowim, kimaka iripa nwowam mi ya tariigina ya kimiir whinkinsiis haiginiuga kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siiram kirie nwowim. Kima kariir yai aiirin bidiyar wakaeyim mi ya tariigina, ya kariir niisiimauuga hiniin, siyuin kima nwowiyin hinda tindan wadie bidi ywokiyin. Mi dimin biyeyim kimiir waraur nwowim simiirin kima bidi sibgu tirkiyim mi siirin kima asi niridnatkikin.

¹²Mi iiya kara ta yokwowa sairr winkiya, kara kamim yipiki siyu biyie tirim simiirsi bi naingwokin. Mi iiya kara ta yokwo aiir winkiin kimiiram kara ti inkamin yipikin siyu biyie tirin siirsi bi naingwokin. Adi Komii siya kariir kwoin iiirin bidi yinokninkinkiyin, ta yokwowa kara winkiya iikam kimiiram, kimiir whinkinsiis haiginiuam kara hiniina naingwovi kimiir siyuim idowiya dwoki Adi Komii siir whwonkam ida. Kima wa nwoki sibgu inokninkinim, kima kririiram naingwokwonanae mi ta hiriinana sairsi winkika ta yokwowa. ¹³Mi dimin taeminim kima tirim kririir, kririir siiboboiniu haiginiuim sima sima rani, dimin taeminim kima whindiraeraram Taitas siir wokmaihaiginiuam mi krira ti saika nwowo, krira mairstgimairga komiiga. ¹⁴Mi biiya kara kimiir inig imiir boinmauu wakaeyin mi kara Taitas siirin ha boinkin kima wadiekim mi ti dimin taeminim kima tirim kariirin wi nididgak sima nwowaiginu rani, ta kara boina siir. Mi ti dimin taeminim kara boinim iikam kimiiram hiniin sima wadiekim, yim ini ti yaiyim biiya krira niki boinim kimiir whiekakar ini simiir hiriinan ywowim, yim kaimwowaigim. ¹⁵Biiya Taitas siya kimiiram waraur niki

itin, kimiir kignakiyin mi kima siirin wadie ha sibgu ohaiginiugiyim mi siirin ha mi sibgu kigriraowim mi kima dimin taeminim siya boinim simiirin ha mi wakaeyokna. Mi siya ta saiir naingwokiyin siya kimiiramin pranae pranae bi naingwokwokin, ini biiya siya naingwokwowa ini saiir haiburin. ¹⁶ Mi tariinanin, kara ha naingwoni, kima mi kara, krima ini kwoin whiruar ywowiskiyim mi kara kimiiramin kwoin whisair bi nwokikin kara maarginairga komiiga. Iriig.

**Adi Komii siir piugana saiir iikamim sima irni
nwirni dinan whinkinsiis ankinsiis**

8 ¹Ti kariir nomiiyauim, krima yai kimiir boinmauuwam naingwoni mi kima pa nwoki inokninkinim, dimin miiyik miiyikim Adi Komii krimiir Wanin siya tirim siir piugana saiir iikamim simiir, nu Masedonia hiran isidin siir. ²Mi iiya simiirin iikam nhirkim tiriym dimin biyie, sima pi maarginairga hiriyyar nwokripkaii. Mi sima iikam paeprikabar mi oka windi, sima pa mi maarginairgaei. Dimusi rani, sima bidi yinokninkinim, simiir dimin bibiyeyim simiirin Adi Komii siya budi haiyoprimdiyumiigiyim mi sima simiir umirim iringi as i haingiriyu hauugii iki iikam nhirim simiir. ³Kara kimiirin kaimwowar boinkii, sima umirim simiir kwoinkar naingwo hauuwi simiirin. Mi sima umir hoimgak karamaeka windi sima Adi Komii siirin pa mi hauuwi. Mi kara simiiram bi boinkin, sima hiriinan tirim. ⁴Simiir kwoinim Adi Komii siir iikamim om komii Jerusalem hiran simiiram naingwokwonanaei simiir whinkinsiisam. Mi sima krimiiram asi nimpiwirwirkripkaigim ti umirim simiir hainamim hiriir. ⁵Sima iuwa rigar hauugim. Sima wadieyar tirkim, sima ta krima naingwowa simiir, sima tiram saiir hiriinan bi tirkim. Bii simiir mhii kwoinim Biyan Inkam Komii siiram kisina haigi. Mi mhoiyya sima Adi Komii siiram ywo, simiir boinmauuim, dimin siya naingwomin sima tiram yaiyim krima boinkiyim simiir, simiir kwoinim krimiiram wara mi inkin aingwokiyim. ⁶Biiya Taitas siya ta mii aiir mirii bwakainakin, kimiir iikam nhirim simiir whinkinsiis haiginiuwam, dimin taeminim hinda whisariyyar prihauuwim. Mi hiriinanki niuwi mi krima siiramin wa swoki sriigripkaii, kimiir whinkinsiis haiginiuwam, ta mii aiir digiyam mi ta miiya wi iki iikam nhirim sim nwoki whinkinsiis haiginiuwim. ⁷Kima ti om Korin hiran iikamim kima dimin taemin kasa bi tirkim. Mi kima siyu kibiki kibi iirar tirkim. Mi kima iki iikam nhirim simiir siyu imiir asi haiburgim kima Adi Komii siir yai aiiramar naingwo tibmii kiengim. Mi kimiirin siyar whinkinsiis haiginiugin siir yai imiir ninokninkinim mi simiirin iki iikam nhirim simiir nwoki boinmimauuim. Wim kima mii miyyik miriyyamar naingwokwonanaekim. Mi kima krimiiram mi aingwokwonanaekim. Dimusi rani, wim kima ini kima iikam ywowim

wim kima Adi Komii siiram naingwokwonanaeikim mi siir iikam ikim. Krira kimiiramin hiriinanam warar mi aingwoi kima dimin taemin nhirim siir mii aiir warar mi prihauuwim.

⁸ Krira kimiiramin siyu komii bi winkikin, kima siir wakaeyokna apamin. Kara kimiir bidiyar iki iiisiimauwin iikam nhirim umir iki iikam nhirim simiir hauwan daingwo. Kara kimiir kwoin imiir boinworwokai haiginiugin, ti kara winkiyim kimiiram, iki iikam nhirim simiiram mi kara wa nwoki inokninkinim, kima iikam nhiram ina naingwokwonanaeyim, iyie? Niingaka. ⁹Kara kimiir kwoinim simiirin dimusi boinworwokai rani, kima dimin kibi kibiyim krimiir Biyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siya tirim simiirin bidi yinomokninkin digim. Siya digworaekwo hoimgakakar nwokin iya siya Adi Komii saika nwowin. Mi siya digworaekwowim simiirin digiumii ha haimriiyugigin mi siya ini inkamin digworaekwo karamaeyin ini siir hiriinanar yamwoiuin. Siya inkamin dimin taemin karamaeyin siir hiriinan whisarii bi nwokin, kimiirsika. Mi kimiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi Adi Komii siir dimin miiyik miiyikim simiir huiyam. Mi kima wi siir mii kibi kibi imiirrar mirii iski iki iikam nhirim simiir whinkinsiis haiginiuwim.

¹⁰ Mi yio kariir kwoinin ti dimin taemin imiirin pi hiniina boinkii, kima irgim iikamim yipiki umir iripa haingiriyu haiginim Adi Komii siir iikamim om komii Jerusalem hir nwowim simiiram. Wim kima ta hiriinan iki biewiyin namkiyin si tirkwakainakim mi an kara ha naingwoi, kima ta miiya bii kima tira saiir mi digi, wi wadieyar mi owi. ¹¹ Mi tariinanin kima umirim iripar ti swoki haingiriyu haigin mi ta biiya kima niki tira ya ti digi. Mi biigi biiyarin, iya kima umir iripar haingiriyu haigina, kima ta mii aiir mireiyamin pranae pranae bi naingwokwokim. Mi tariinanin ti dimin taeminim kima tirim umir niugusim kima haingiriyu haiginim yim ti digi. ¹² Mi inkamin siir kwoin komiiyin umir digworaekwo Adi Komii siir hauuwam naingwowin mi Adi Komii siya wi siiram swoki srii rani, dimin taeminim siya nonkwo karamae nwowim simiiram. Adi Komii siya wi diminim siir hir nwowim siya hauwanim wi simiirrar haii.

¹³ Kara kimiirin hiriinan bi boinkikin, iki nhirim simiir whinkinsiis haiginiuwim hiniin, sima wi wadie hiriyyar nwoki owim mi wim kima niinga nwowi mi wi hikak niki owim. Niingaka. Kara ha naingwoi, kima hirii hiriinankinar dwo. Mi kara minam naingwoi, ti hiriinan siyuin siirar dwo. ¹⁴ Kara ha naingwoi, diminim kima nonkwowim simiirin hinda haimii ara timi hauugi. Dimusi rani, tariinanin ta ii aiirarin kima umir kasaka nwo rani mi yim sima komii nonkwo rani. Mi mhoiyya sima komii mi onkwowi mi wim kima sapisap, kimiirin wi sima mi whinkinsiis haiginiuwi. Mi ti hiriinan siyuin, kima whiekakarin wi wadieyar sibgu owi. ¹⁵ Adi Komii siir yaiyim yipiki Moseski si

winkiyim Yokwo Komiini yim ha boinkim, iikamim yipiki biiya umir digworaekwo nae minim sim nik̄ aokingugunankaiyim, mhoiyya sima wi dimin sim whirmin whirminki swoki onaowid rani. Mi ti iikamim yipiki digworaekwo kwisuwa nonkwowim, mhoiyya sima wi inkam paeprikabnан nwo rani sima wi digi digar nwowi. Iriig.

Pol siya wi yaeya inkam nhirim simiir nikropkii om Korina hiriirin.

¹⁶ Kara Adi Komii siiramin hiriayar naingwowi. Dimusi rani, Taitas siir kwoinin siya hiurworwokaigin. Mi siya waraur nitam asi swoki aingwokin, iikam kimiir whinkinsis haiginiuwam. Krira mi aingwowa kimiir whinkinsis haiginiuwam nitam, saiir hiriinan. ¹⁷Mi krira siir sriyo, kimiiram swoki itam kimiir kigniyam mi siya ini wadieyar mi owin krira siir kwoin iiir bi kiyaigo. Dimusi rani, siir kwoinin hiriayar naingwokin siya wa niti kimiir kigniyamin. ¹⁸Mi krira kririir nomiiyauwin siirin warar yikropki Taitas saika namam. Mi iikamim Adi Komii siir piugana saiirim, omom kingiin kingiin nwowim simiirim, sima siir inig iiir haigin idwokikim. Dimusi rani, siya Adi Komii siir yaiya saiir boinmimauwan inkam kibikin iki iikamim simiir. ¹⁹Ta sasa rani. Niingaka. Mi Adi Komii siir iikamim sima siir warar mi imbingim krimaka namam, ti umirim simiir hainamam om komii Jerusalema hiriir. Mi krima ti hiriinan dimin imiir tirim mi iikamim sima wi Biyan Inkam Komii siir inig hainanprapraskii ti digworaekwowim simiirsi. Mi sima wa nwoki inokninkinim krima iikamim simiir whinkinsisam naingwowi ti dimin taeminim simiir tirim. ²⁰Mi kama wi mintirao wi iki iikam nhirim sim pi boinisi ti umirim sima haingiriyu haiginim krima simiirin kipii yapii bi tirkim. Mi krira ti kririir nomiiyauwo sowiiram asi nik̄iugiko yipiko hinda tinda kriraka namano, dimin taeminim krira tirim simiir kigmimikam. ²¹Krima dimin taeminim biiya Adi Komii siir whwonkam ida wadie nwowim simiiraram naingwo rani. Niingaka. Krima hiriayar naingwowi, iikam whiekakim sima ta saiirin ina ninokninkinim ti krimar tirim krima wadiekinar tiri.

²² Mi hiriinanki niuwi mi krima krimiir nomiiyauin wi ti inkam nwiso sowakar nikropkii krima siir bidi hidim, dimin taeminim siya hidim simiirin. Mi krima hiriayar ninokninkini, siya simiirin wadieyar tirkin. Mi tariinanin siya ina ninokninkinim, kima ini siyu miiyik imiir napim. Mi siir kwoin komiiyin ta miiya saiiram nitam asi naingwokin sair miriyyam. ²³Mi iikam nhirkim kimiir sriii hiniin, Taitasin siya yipikin. Mi kima simiirin hiniina boin, siya krimiir nomiiyauqin, krima iripa mii kwiruwar miriigim. Mi inkam nwiso yipiki wi saika ninkin iti sowiir warar ninkin boinkii iikam kimiir nini kignakiyam. Mi kima iki iikam nhirim simiirin wi ha boin, sowa krimiir nomiiyau wadieko. Adi Komii siir piugana saiir iikamim yipiki ti kingiinar kwowim, sima nimbingikim

warar nitam. Ti inkam nwiso Adi Komii siir mii aiir miriigo iikam simiir whinkinsiis haiginiuwam mi Krais siir inigni boinmimauuwam dimin taeminim sima tirim. ²⁴ Mi hiriinankiniuwi, kima simiir kigreiraowi ya tariigina ya min niisiimauuga, kima simiiram naingwokwonanaei. Mi kima ti hiriinan siyiu iiir tiri mi mhoiiya iki Adi Komii siir piugana saiir iikamim ikiinda tinda nwowim, sima ninokninkinkii, kima wadiekim, ta kara boinkiya simiir biiya iikamim warauranim kimiir saiir hiriinan. Iriig.

**Umirim iikamim nu haimii Judia hiranim
simiir whinkinsiisin simiir boinka**

9 ¹Kima bidiyar yinokninkinim umirim Adi Komii siir piugana saiir iikamim nu haimii Judia hiranim simiir hauugi simiir whinkinsiisam. Mi hiriinankiniuwi mi kara kimiiram pi yokwo priei winki rani, ti simiir boinkiyamin. Niingaka. Pi hindaharki haruwar kwaowinkii. ²Kara ina ninokninkinim, kima ti iikamim hiranim simiir whinkinsiis haiginiuwam tiri. Mi kara kimiir inig iiir bidi hainan prapraskiyin mi iikamim Adi Komii siirim nu haimii Masedonia hiranim simiirin hiniin bidi boinim. Krimiir nomiiyauim Korin nu haimii Esia hiranim, sima iki biewiyin namkiyin, sima iikamim nu haimii Judia hiranim simiir bidi mi whinkinsiisim. Sima bidiyar yinokninkinim, kima iikamim hiranim simiir bidiyar mi whinkinsiis haiginiuwim ti dimin taeminim kima tirim simiir simiirsi, simiir kwoin imiir kisina haigiyam simiir wara ninkin tiram. ³Kara hiniinam naingwo rani, ti yai kibi kibiyim iikam imiir kara boinim kimiir, sima hindara priyokaeyamim. Mi ta hiriinan saiirsika, kara krimiir nomiiyuwim simiirin biiyin kimiiram asi nikropkikim kimiir whinkinsiis haiginiuwam, kimiir umir imiir haiyam. Mi sima niti mi sima pa nwoki kigniyim wim kima bidi diriraerar haiginkwokinim. ⁴Mi nu haimii Masedonia tiran iikamim sima niti mi sima ha nini kignii, kima bi niki diriraerar haiginkim mi kara wi nidid prasae kin tani. Mi an kara hiriayar mi aingwo, wim kima wa mi ididi. Dimusi rani, simiirin kara boinkin hiniin, wim kima kimiir umirim bidi haiyim mi bidi diriraerar haigin digim. ⁵Kara ti dimin imiir boinkiyin mi kara krimiir nomiiyauim simiir bidi sriiyim, bii sima nitim, kimiir nini whindiriraerarniyam, waru umir imiir diriraerar haigin sasauukwokinam. Mi mhoiiya kara nu haimii Masedonia hiran iikam simaka niti mi wa nini kigniyim bidi diriraerar haigin digwokinim. Mi ti iikam nhirim simiirin wi hiniina nwoki iisiimauwim, ti digworaekwowitzim kimiir kwoinkar priinaingwo hauugim.

⁶Kima ti digworaekwowitzim simiiramin sibgu sibgu daingwo omok. Mi kima Adi Komii siirin haimiisima hauuwi mi mhoiiya kima wi iripi hiriinan haimiisimar mi hαιi. Yio ini inkamin numiran sasaeyia

ninkiniyin ini siir hiriinan ywowin. Pi siya hoimgak yinkin karamae ywo mi siya pi hoimgak mi ingugu ae rani, pi hiriinan kwisuwar mi ingugu ae. Mi siya pi numir kwirkak aiirar yinkin digi mi siya pi hiriinan hoimgakar mi ingugu ae. ⁷Mi iikam kima irira nwonwira biiyin ti diminim kima tiranim simiiramin sibgu sibgu tiki aingwo omok mi simiirin mhoiyya tir. Umirim Adi Komii siir hauuyiyim kima simiirin hindara kipi naingwo kisisiir hauu kima umir digworaekwowim Adi Komii siir hauuyiyim kimiir kwoinim maргимаrgakak warar dinkin oki mi Adi Komii siya wi ti hiriinan inkamin siiram naingwokwomi. ⁸Mi ti digworaekwowim, kima naingwowim kimiir kigriraowam iiинокиинок yim wi Adi Komii siya hauuwi kimiirin mi yio ti sima sima rani mi siya kimiirin wi yaeya dimin miiyikar swok ikin hauugii kira nonkwowamin. Mi kima iki iikam nhirim simiirin wi simiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim. ⁹Mi yaiyim inkamin yipiki biiya ta Yokwo Komii aiir winkiyin siya hiniina win boinkikin,

inkamin yipiki Adi siir yai aiir sibgu wakaeyokna apin mi iikamim yipiki niingga nwowim sim whinkinsiisin mi ti siyu kibi hiriinanin siya tirin, sima wi siir siira naingwokwonanae kaigii.

¹⁰Adi Komiiyin yipiki sasaeya inkam nwirni hauuwi siya ninkinam, mi sima nae wi simiirsiyar mi hαι mi siya kiriirin wi ti hiniin hiniinim sim hauuwi. Mi siya simiirin wi iuwarigar mi tiri mi kira iki iikam nhirim simiirin wi simiir nwoki sibgu whinkinsiis haiginiuwim. ¹¹Mi Adi Komii krimir Wanin siya kiriirin wi dimin taemin miiyik miiyik kasa hauu rani. Mi kira iki Adi Komii siir iikam nhirim simiirin wi simiir nwoki whinkinsiisim. Mi mhoiyya krima niti, warum umirim kima haingiriyiu haiginim simiir hainakiyam mi krima simiir nini hainakii mi krima simiirin wi iki iikam nhirim simiir hauuwi mi yim sima wi Adi Komii siir inig iiir hainan prapraskii. Ti diminim kima tirkiyim simiirsi. ¹²Mi ti dimin kibi hiriinanin yipiki kima tiri, yio wi Adi Komii siir iikamim yipiki iindim nwowim wi simiir whinkinsiis haiginiuwi. Mi ti kima kinsis haiginiuwi simiir, sima sima rani. Kira simiirin wi warar timi tir haiginiu maргимаrga nwowamin. Mi Adi Komii siir inig iiir hainanamin. Dimusi rani, ti dimin imiirsika. ¹³Mi ti diminim yipiki kira tirim kiriir nomiiyau imiir, yio wi simiir niisiimauwi hiniin, kima Adi Komii siir yai imiiramin ha sibgu wakaeyokna apikim. Mi kima Krais siir yaiyim simiir nanaakninkii haiginiuwikim. Mi sima ti umirim kima hauuwim simiir kigi mi iikam nhirmi mi hauu ikim mi sima wi Adi Komii siir inig iiir hainan prapraskii. Dimusi rani, ti simiirsika. ¹⁴Mi mhoiyya sima kimiiramin wi pranae pranae naingwokwo rani mi sima wi Adi Komii siiram kwisboinkii, kimiir whinkinsiis haiginiuwim mi kimiir kigriraowim. Dimusi rani, kimiir kwoinim siya hiurworwokaigim mi kima ti dimin iiir asi tirkim. ¹⁵Ha wit, krima Adi Komii siir inig iiir

hainani. Dimusi rani, siir yinisiimin siya krimiir hauugikin. Mi dimin taeminim krima hauuwiyim yim siir yinisiimin yipiki siya hauugiyin siir bi haiburgin. Iriig.

**Pol siya iikamim yipiki ha boinim aposel kamim
miyik rani, siya simiir yai imiir nikidugin.**

10 ¹Kara Polkin, kariir kwoinin ha naingwomi, kimiir kwoinim ti kisina haigi mi ti dimin taeminim Jisis Krais siya tirim simiiram ti aingwo. Siya siir kwoin komiiyin siyamar bi naingwonakin mi siya iikamim simakan dimin taeminim bimbiuwi bi tirkin. Mi iikam nhirim hiranim yim sima kariirin hiniina boinkim, iiya siya krimaka tirar niki owa, siya inkam inig karamaanen tirkin mi krimiirin yai ha boinmimauugin. Mi mhoiiya, iiya siya om whir namwoiuwiyim mi siya krimiiramin pi yokwoni winki. Mi siya krimiiramin pi igao yaiyar boinki ti digworaekwo imiirin. Mi hiriinanki niuwi mi kara kimiirin pi igao yai hiniina boinkii. ²Mi mhoiiya kara kimiir kigam niti mi kima wi igao yai kara boinam kipi tir kimiirin mi kara kimiirin wi igao yai boin tani ti dimin taemin imiirsiyin, ti igao yai kara boinanim iikamim yipiki ha boinim, nim krima ti iikamim tiranim, nim krima dimin biye biyeyim nuan sim napikim. Mi iikam imiirin ti digworaekwo hiniinim simiir whinkinsiis haiginiuwikim. ³Mi ta miiya krima miriyya krima nuan digworaekwom simiir bi napikim. Niingaka. Krima ini ti nu iirar nwowim mi krima ti Adi Komii siir mii aiir miriyyim, krima ti iikamim yipiki ti nuan digworaekwom simiir napiyim simiiram miri rani. ⁴Mi ti dimin taeminim Adi Komii krimiir Wanin siirim ti krima nonkwo miriyyim siir mii aiir yim ti nuin siir tiran digworaekwo rani. Niingaka. Nim Adi Komii siir kirieya mi siir dimin taeminim yipiki krimiir whinkinsiis haiginiuwiyim simiirrar nonkwoiyim Setan siir dimin taeminim yipiki iikamim siir wakaeyokna ap karamae nwowiyim simiir kwoin imiir haigi itikrikieuwim simiir nikwowaissiyam. Mi ta Adi Komii siir kirieya ya ini nhao, irim hipig nan ywowa yipiki iikamkim sim nonkwoiyim iki iikam nhirim simaka niniiyam. ⁵Mi ti Adi Komii siir dimin kirie komii komiiyim ti krima nonkwoiwim, yim ini ti yai bibiyeyim nuan iikamim yipiki sima napiyim ini simiir haiburim. Mi dimin taeminim yipiki sima naingwowyim hiniin, simiir kwoinim ini simar kigirkakim mi sima Adi Komii siir paniinsi yinokninkinsi. Mi ti Adi Komii siir dimin kirie komii komiiyim yipiki krima nonkwowyim mi iikamim simiir kwoinau nwokaiiyim dimin taeminim, simiirin krima kiyaii. Mi sima Krais siir yai kibi kibiyim simiir asi wakaeyokna api. ⁶Mi kima krimiir yai aiir sibgu wakaeyokna api mi mhoiiya krima tiriiginim yipiki nantamyiriyiyim simiirin wi ta kirieya sair kirieni nonkwoniinwomwiir haiginiuwi.

⁷Iikam kimiir kwoinim sibgu sibgu daingwo omok, ti digworaekwowim kima ha naingwowim yim wadiekim. Mi kimiir iikam nhirim warauranim yipiki ha naingwo tibmii kiinim hiniin, simiirin Krais siya bidi yimbingiyim siir yai imiir boinmimauuwam mi sima wi ti dimin imiiram daingwo. Sima wi hiniina daingwo, sima Krais siргim mi nim krima ti iikamim ti tiranim iripi hiriinan Krais siргim. ⁸Mi Biiyan Inkam Komiiyin Krais siya krimiiram bidi kiwakiyin, siir igsop aiir nokwokairinaowidam. Mi ti diminim krima tirim mi mii ikim, yim kimiir whinkinsiis haiginiuwankim wadie kima sibgu apam mi sima wi kimiir tirbu rani. Mi hiriinanki niuwi, kara krimiir inig imiirar swoki hainanaei, ti dimin taeminim krima tirim simiirsi mi kara wi di yididi hiriinan tirsiyin kara wi maргimaирgar pi ywowin. ⁹Kara hiniina bi naingwokin, ta yokwowa kara winkiya kimiiram, kima ha naingwovi, kimiirin wi saeya kiyopsibgi haiginiuwi, karirsiyin hinda whisariyar mi priiyididim. Niингaka. ¹⁰Kara pi boriisopi kima kariiramin ti hiriinan kwoin iiir naingwowim. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin kimiir iikam nhirim, sima kariirin ti hiniina boinkim. Sima boin, ta yokwowa Pol siya winkiya krimiiram, siya krimiirin igao yai winboinkikin. Mi iiya siya krimaka tir nwowiyim siya pi krimiirsi nididi mi siya krimiirin hiriinan igao yai bi boinkin. Siir yaiyim yim ini niингар ywowim. ¹¹Mi ti iikam hiriinanim yipiki ti hiriinan yai boiniyim, sima ti yaiyim kara boinmimauuwim simiir daingwo. Mi ti dimin taeminim krima winboinkiyim ti yokwo imiir, ta iiya krima aruwar niki owa mi krima kimiiram niti kimiir kignakiyam, krima wi ti hiriinan yai kaimwowim simiirar swoki aboini.

¹²Mi krima kimiirin iki iikam nhirim yipiki sima simar nomboinyokainaeyim simiir hiriinan bi boinkim, krima iikam wadiekwiadie imairgim krima krimiir inig imiirar bi hainanaekim, sima tira saiir hiriinan. Mi iikamim ti hiriinan kwoin naingwowyim yim sima ha naingwovi diminim sima naingwowyin mi diminim simar kigiyin iki sima yapa yapa nwonira iriraka tiriym yim wadiekim mi simiir kwoinim aowa aowa sima simarin ha naingwovi, sima wadiekim. Mi ti iikam hiriinanim yim pi whaowaei. ¹³Mi nim krima wi ti miiyim Adi Komii siya hauugiyim wi simiirrar hainan iski. Mi siya krimiir bidi yimbingiyin kimiir waraur miriyyamin. Mi hiriinankiniuwi mi krima wi iki mii nhirim krima mirii karamae nwowim wi simiir wara hainan tani. Niингaka. ¹⁴Dimusi rani, krima biиги бийин kimiiram waraur nitkim Krais siir yai win kibya saiir boinmimauuniyam. Mi hiriinankiniuwi mi krima wi дигар nwowi kimaka waraur nini miriyyim. ¹⁵Krima ti miiyim yipiki Adi Komii siya nimbinim krimiir simiirrar mirii iskii. Mi Adi Komii siya krimiirin minam nimbining mii kimiir waraur miriyyim mi krima hiriinan tir karam nwokiswo mi krima wi krimiir inig imiirar di hainani iki dimin taeminim iikam nhirkim sim tirim simiirsi. Niингaka.

Krima minam naingwowi, kimiir naingwo tibmiiya Adi Komii siiram naingwo tibmii kiina saeya komii nwokiyim. Mi iripi hiriinan ta krimiir miya, krima nini miriini kimaka waraur ya wi komii nwoki okiyim hinda tindan. ¹⁶ Mi krima hiriinan tiri, iki maeyau maeyauim kimiir kingiin waraur nwowin simiir nami mi krima wi miiyim iikam nhirkim miriigikim iki maeyau nhirim sim krima wi krimiir inig imiir hainan tani. Mi krima wi ha boin tani, ti miiyim yim krimiir miigim. Niingaka.

¹⁷ Mi ta yaiya ta Adi Komii siir Yokwo Komii aiir nwowa ya hiniina boinka mi inkamin siir inig iirar hainanamar naingwoi mi siya wi Biilyan Inkam Komiyyin Adi Komii siir inig iirarar hainan iski siyairgin siir miiyim simiir bwamkibwamin. ¹⁸ Mi tariinanin Adi Komii siya inkam nwirni inig hainani, yio tiriigin yio dimin komiigi komii ieyairgin. Mi inkamin siir inig iirar hainani, yio ti hiriinan diminin yio dimin piani rani, yio ini niinggar ywowin. Iriig.

**Pol siya iikamim aposel inkamnan nwonamim simiir
siyu bibiyeyim simiir boinimninkiigin**

11 ¹ Kara minam naingwoi, kima ti yai hiriinan simiir yai nhir imiir ti swoki wakae. Mi tiriiginim kara mi boinki windi inkam biyienan, kara ha naingwoi, kimiir wiinim ti yai imiiram mau. ² Adi Komii siya kimiiram naingwoi mi siya wi ti iikamim yipiki siirim nwowim simiirin wi siya nimbini mi sima wi hiri hiriinan siyu kinar nwowi mi ti hiriinan siyu kaimwowin Pol kara iikamim warauranim kimiiram naingwokim mi kimiirin kara bidi yimbingiyim kima inkam nwiruwani nwowim. Mi kima mi siya, kima wi nwiruar nwoiskii mi ti inkamin siir inig Kraiskin. Kara minam naingwoi, kimiirin kara nikropkiyim Krais saika, wig kopaksim niinga yipiki kamaka iripa piu niki o karamae niki owa saiir hiriinan. ³ Mi tariinanin kara ti iikamim yipiki yai bibiyie boinim mi kimiir kiyaiiyim, biiya mipugi si niksaeya mi siya hiira Ivni kwoinin si, siir hiriinan tirim ini simiiram swoki aingwokiyim. Kara pi borisopi ti dimin biyeyim kimiir kwoin imiir kiyaiiyim mi kimiir tirbuwim. Mi hiriinankiniwi mi kima wi Krais siir siyu iiir sibgu ap rani mi wi siiraram naingwo rani. Niingaka. ⁴ Kara pi nididi. Dimusi rani, ti simiirsika. Mi inkam nwirin kimiiram niti mi siya kimiirin wi yaeya yai nini boinmimauwim Jisis siirin mi ti yaiyim ti krima boinmimauwim Jisis siirim kimiir, yim simiir hiriinan tani. Mi ti hiriinan siyu kaimwowin wim wi yaeya naeyiu whir haii. Mi yio ti Adi Komii siir naeyiu biiya kima niki hajin kimiir kwoinau waraur niki okaiyin yio si rani. Mi kima yaeya yai wakae mi ha naingwo tibmii kiini simiiramin mi yim ti yaiyim biiya kima niki wakaeyim mi ha naingwo tibmiyyim, yim sim tani. Mi ti inkam hiriinanin kimiiram waraur niti mi kima siirin wi marigimairga komiiyar mi owi mi siirin wa mi kigninkin

tiri ti dimin iiirin. ⁵Mi an kara ha naingwowi, kara wi dig nwo rani, ti kimiir kam imiir tirkiyim yipiki ha boiniyim hiniin yim sima Adi Komii siir aposel kamkim. ⁶Mi ti hiriinan kamim sima boinim yai miiyik miyyikim yim wi kariir nikwowaissi mi an kara ninokninkinam whaowae rani. Niingaka. Kara Adi Komii siir dimin taeminim ina mi inokninkin in ti simiir yai hiriinan simiir nikwowaissiyam. Hinokiinokin krima ti dimin kiangi kiinin kimiirg̊i kimiirar niisiimauug̊in.

⁷Mi iiya kara Adi Komii siir Yai Win kibi aiir boinmimauwa kimiir, kara kimiiramin umiram bi sriigin umir kariir hauuwim ta kariir mii aiorsi. Mi kara hiriinan mi srii karamae mi owin mi kara kimiir whinkinsiis haig̊iniuwamin, kariir iingar nonkwo miriyyin miyyim, umir pi saiirsya mi haii kara. Inkamin inig komiigak nwowiyin yio ti hiriinan mii bi miriig̊in. Dimusi rani, kara kimiiram bi kiwakikin umir kima hauuwim kariirin mi kima ha naingwowi kara kimiirin miyyik bi tirk̊in, aniya? ⁸Mi iiya kara iikam kimakar waraur nnowa mi mii ha miriyyin mi iikamim Adi Komii siir piugana sairrim nu haimii Masedonia hirarim kariirin umir sima hauug̊ikin. Mi ti hiriinan siyuin kara simiir dimin taeminim hinda whisariyar priihaiwinkin. ⁹Mi ta iiya, kara kimaka waraur miriyya, kara nae digworaekwomam bidiyar mi hainguguwin. Mi kara kimiiramin umir nae minam bi sriigin kariir hauuwim. Niingaka. Kariir nomiiyauim nu haimii Masedonia hiranim simar ini hauuni dimin taeminim kara hainguguwin simiirin. Mi ti dimin taeminim biiyar tirim mi ha nitiyokiyokiyyim mi ini tariinanar yadigniyim, kara kimiiram bi sriigin. Kimiirin maig̊imaig̊ra nwo karam sim nnowim mi mhoiyya kara kimiiramin wi hiriinan swoki sriimimin tani. ¹⁰Mi ta Krais siir yai kibiyim ti kariir kwoinau tir nwo kaiyim, kara kimiirin kaimwower boinkii. Mi Gril hiran maeyauim simiir iikamim, simiir nwirki ha bi boinkim, sima wi umir kariir hauuwi ta miya kara miriyya simiir hir saiarsi. Niingaka. ¹¹Mi kima hiniin dimusi naingwokim, kara wi kimiiram kiwaki rani, umir kariir hauwamin? Dimusi rani, kara tari kimiiram naingwokwo rani, aniya? Kara kimiirin pi hiniina boinkii, Adi Komii siya ina ninokninkin, kara kimiiramin nhami nhami naingwokwo rani.

¹²Mi kara wi ti dimin taeminim biiya karar nik̊i tirim wi simiirar swoki tirkripkaii. Mi kara ti aposel kam bibiyeyim yipiki ha boinim, yim sima iripi hiriinan dimin miyyik miyyik imiirar mi tiri, ti aposel kam krima tiriym simiir hiriinan, simiirin wi kara nanaakninkii haig̊iniwi. Mi sima wi simiir inig imiirar swoki hainan praprası iki iikam nhirim simiir whwonkam idan mi wi ti hiniina boini, sima ti krima tirim simiir hiriinan tirkim. Mi kara hiniina naingwowi, ti diminim kara tiri, yio wi hiniina niisiimauwi, sima pi nik̊sisaei. Mi ti simiir yaiyim yim wi naekak nwo rani. ¹³Tiki kam hiriinan sima Jisis Krais siirg̊isiir aposel

kam tani yim sima niksisaeyan kamkim mi dimin taeminim sima tiriym yimbi pi niksisaei. Mi simiir yaigiyaiyim sima pi simiir wara boininkii rani, yipi simiir kwoin hirirar haigi okaai. Mi sima pi iikamim simiir kwoin imiir kiyaii mi yipiki simiir kigi mi sima pa nwoki boinim, Krais siir aposel kam kiingkiinim simaиргим. ¹⁴ Wi mouni haniin kipi siinkao simiirsiyin, yim tiriiginim yim kaimwo rani. Krima ina ninokninkinim, Setan siyairin siir kwoinin yipi kikintimduwi mi siya iikamim simiir kwoin imiir kiyaii. Mi sima pa nwoki aingwowim Adi Komii siir paekwosim miiyikin siyairgin. ¹⁵ Mi krima hiniina ninokninkini, ti dimin hiniinim yim Setan siya tirkim mi krima wi mouni haniin kipi siinkao, ti iikamim yipiki ti dimin taeminim siya tirim simiir napim simiirsiyin. Yim sima Setan siya tirim, simiir tirkim mi simiir kwoinim yipi pi kikintimduwi mi sima pi iki iikami kwoinim sim kiyai. Mi tiki iikamim yimbi ha nwoki boinim, sima iikam wadiekim sima dimin miiyik miiyik asi tiri. Simiirin hiriayar kigninkin tirk. Mhoiiya Adi Komii siya simiirin wi ti hiriinan dimin bibiyeyim sima tirim wi simiarsi nonkwobumbuninkin haiginiuwi. Iriig.

**Mi iiya Pol siya Adi Komii siir mii aiir miriiyin dimin
bibiyie kasa rani, siir kimpipisu haiginiuim.**

¹⁶ Mi tariinanin kara kimiirin pa swokи boinkii, kima hiniin kipi naingwo kara inkam biyiekin. Mi kima ti hiriinan kwoin naingwowi, kara kimiirin minam sriii, kima kariir dikiunam, kara ti inkam biyeyin. Mi kima hiriinan tiri mi an kara wi kariir inig iirar hainan prapraskii, dimin whirin siorsi. ¹⁷ Mi kara kimiirin wi Biyyan Inkam Komii siya boinim, wi simiir hiriinan boin tani. Mi kara kimiirin wi min boini, kima kariir inig iiir hainan prapraskiyim inkam biyeyim sima boinim simiir hiriinan. ¹⁸ Mi ti iikam hiriinanim yipiki simiir inig imiirar hainaniyim ti dimin taeminim sima tirim ti nuin siir tiranam simiiram mi an kara iriipi hiriinan wi hiriinanar mi tiri. ¹⁹ Mi iikam kima ha naingwowi, wim kima ti dimin taeminim ti kam bibiyeyim ninokninkin karamaeyim sima boinim kimiir, kima simiiramini maigrimaирга komiigakar nwowim, aniya? ²⁰ Mi kima iikam imiiramini pa kiwakii, kimiir kwoin imiir kiyaiyamin. Mi wim kima pi simiir yai imiirar mi wakaeyokna api iki iikamim yipiki maeyaua mii biyie miriiya saiir hir nwowim sima wakaeyokna apiya iki gavmani kamim simiir yaiyim saiir hiriinan. Mi kima simiir kiwakii, kimiir digworaekwo imiir haiyam mi wi simar digii. Sima kimiir kwoin imiirin niksisa yaiyim sima boiniyim mi kimiirin pi simar kiyaii. Mi sima pi simiir inig imiirar hainan praprasi mi kimiirin wi simar kigriraowi. Mi kimiir yaimwo whwonkamim wi sima nobrombropi. ²¹ Wim kima simiirin minam kiwawini, ti hiriinan dimin bibiyeyim kimiir tirim. An kara pi nidiidi, kimiirin ti hiriinan tirim.

Biiya krima kimaka waraurar niki owa, krima bidiyar mi ididim ti dimin hiriinanin sima tırin siir mi tırsiyin, iikam kimiirin. Mi iikamim ti dimin taeminim ti sima tırıram simiir naingwoni simiir inig imiir hainan praprası mi an kara iripi hiriinan, kariir inigin wi simakar mi inkın hainan praprası. Mi tariinanın kara pi inkamin ninokninkin karamaeyin pi siir hiriinan boini. Kara wi kariir inig iiirar mi hainan prapraskii. ²² Mi ti kam hiriinanın ti hiriinan boinim, yim Isrelmi piugana Hibruana saiir iikam ima. Mi an kara iripi hiriinan Isrel simiir piugana Hibru hırana saiirgisaiirar inkamkin iki simiir hiriinan. Yim sima ha boinkim yim sima brougæ Abraham waini yiinieyim simiir yiiniekim. Mi an kara iripi hiriinan Abraham siir yiinieyim simiirar yiiniekin. ²³ Mi sima ha boinkim, sima Kraisni miiyan kamkim, aniya? Mi tapa kara kimiirin ini inkam whaowaeyin ninokninkin karamaeyin pi siir hiriinan swoki boinki Krais siir dimin taeminim kara tiriym kara bimbiwi bi tırıkin, iki sima tiriym ini simiir haiburim. Karaırgın miiyan inkam wadieyin simiir haiburın kara maeyaua mii biyie miriyya saiir hirin ii kasakasa bi nwokaigin. Sima iinokiinokin kariir kariira hiugrimkripkiikainanaekim, iiyim kara namnanaeyim idip idip ini simiir haiburim. Mi idgiuni kam ima mi ipimparı kariir, ii kwiruwa kwisuwa rani mi iyiim naoni piu kingiin kara nwowim ini simiir imiir haiburim. Mi kima hiriyyar naingwoni kariir kouin ini sima ywowim, aniya? ²⁴ Mi Isrel simiir gavmanin siir inkam komii komiiyim inigakim sima kariirin idip idipin iriiyara yonkwo mi idgiuni sima mi ipimparı kariir idip idipin kamnwır iur iriiyar kwiiya iyop ipimparı. Dimusi rani, kara Krais siir boinmimauugin. ²⁵ Mi om komii Rom hiran inkam komii komiiyim sima kariirin idip idipin kwoima yonkwo mi sima kariirin inar mi ipimparı idgiuni. Dimusi rani, kara Krais siir boinmimauugin. Mi iigwira sima kariirin siyani mi kaiyimik mi kara pariiparii naowim. Mi siyaii aka kara ninkin okwomainainamı Solwara whii idopwoniya hır, idip idipin kwoima tir. Mi krima opar mi akiyokiyokii. Mi ii kwoimim simiir ii kwira, opara kara nakiyokiyokiiya niiya kwir mi nabieya kwir. ²⁶ Mi ii whiekakim, kara ti siyuim tiriir nitiyim mi hinda nami ikim simiir napyokiyokiigın. Mi ieyin opin ha niunaniyin mi kariirin pariiparii siya kaiyipripuwin. Mi kam bibiyieyim hii tauaeiyim, sima kariiram nagwoprakai kaokim. Kariir tioam mi kariir digworaekwo imiir tauae haiyam. Mi kariirgi kariir piugana Isrel saiir iikamim, sima kariiram tirkim kariir nipimparı mi kariir mi isomaowim. Mi iikamim Isrel simiir piugana saiir karamaeyim yim sima iripi hiriinan kariir nipimparam mi tirkim. Mi iiya kara om hir nwowiyim iikamim simiir kwoinim pi kariir nipimparam mi nisomaowamar mi aingwoni. Mi iiya kara iki niimauin sai priywokaeyamıyın inkamki nwo karamaeyin siir mi owa, niimauan wraisuim kariirin sima mi piyimik aokiyim pariiparii.

Mi iiya kara whii komii solwara sair whii bopwokibopwoniya hir mi owa, kara pariiparii pa mi okwomainaiinamin. Mi iikam nhirim Krais siir nomiiyaunan nwonamim miiyim kara mireiyim sima tibuwim pariiparii. ²⁷Kara mireinanaekiyin mi ini kariir iga iin imar ywokiyim wiir. Mi nii niyyim kara nhwo nib bi whwonkaigin, kara nhwo Adi Komii siiram kwisboinanaeikin. Mi ii nhirim, kara mhiigar mi aokin mi naemin karamaeyar mi okin. Mi kara opmirsim bi mi kinsinkaigin mi ii whiekakim kara nae kiimii bi mi inkiuguna aekin. Mi opuda kariir hugiyim, kariir piua pi nopnopa, nounoua mi kini. Mi kara yiuis miyyikak bi nwokin kariir piu airi sibgu higriniuwamin. ²⁸Mi ti dimin taeminim yipiki ha niisiimauuwim kara mireiyim ti aposel kam niksaeyim simiir haiburim ti sima sima rani. Hinokiinokin kara iikam Adi Komii siir piugana sairrim iki omom omomim sim nwowim simiram pa mi aingwoyimyoki, sima ini tari wadeyer nasi tirim, iyie? Wadie tir tani. ²⁹Mi iiya kariir nomiiyauim Krais siirim sima dimin biyie tiriym mi kara simiirsiyin pi hikakar mi owi. Mi iiya inkam nwirin, inkam nwirni kwoin kiyaiiyim mi pi dimin biyie ha tiri mi an kara saikar pi ioar mi owi.

³⁰Mi kara kariir inig iirar swoki hainan praprasa ti dimin taeminim simiirsi mi mhoiyya kara kariir inigin wi minsi hainan praprasa, ti dimin taeminim yipiki iikam imiir niisiimauuwim hiniin, kara kiriekak bi nwokin mi kariirin dimin whiruwaki bi tibumbukin. ³¹Adi Komiyyin yipiki Biiyan Inkam Komiyyin Jisis siir Adin, siir inigin wi komiigi komiyyar nwoyokiyokiikaeyami iinokiinokin. Siya ina inokninkinin, ti karar boinim kara bi niksaekin. Kara miiyan inkam kibikin. ³²Biiya, iiya kara om Damaskas hir nwowa mi inkam komiyyin nu kigriraowiyin Aretas nikiuwyin siir Gavmanin siir inkam komii nwirin siya yimbingi kam nhirim hira om iiir nidiyokiyokaiya sair ano iiir kaoraraowim kariiram mi sima kariiram hirar waikao. Mi kara hiriir namkiswo, kariirin wi sima pi yonkwowinin mi kariirin wi maeyauwa mii biyie mireiya sair hir pi hiugripkiikikaiyin. ³³Kariirin wi simar pi hiugripkiikikaiyin, maeyauwa mii biyie mireiya sair hir. Mi kariir nomiiyauim, Krais siirim, kariirin kimidiniya nibni sima haigigi. Mi sima ha namim hiira yipiki om iiir hiuyokiyokaiya sairram mi sima ti nib mwis haimii haimii whiiyim kimidiniya uridni yomboborugi mi kariirin ina yonkwo kiikiiraraokiyim nua hiriir. Mi ini karar yimbinaiinam budgiyin nua hiriir mi kara ina yiun iwiskiinamin. Mi kara ha haiburgigin mi ina yidamamin. Iriig.

**Pol siya nhwo ha whin in mi siirin dimin
taeminim Adi Komii siyar yiisiimauu**

12 ¹Kara pi kariir inig iirar swoki hainanpraprasa kripkaii. Kara ina ninokninkinin ti dimin taeminim yim wi krimiir whinkinsiis

haiginiu rani. Mi Adi Komii siya wi ha boini, krima wadiekim. Mi kara kimiirin pi min boinkii, dimin taeminim yipiki aowa nwokaiyim Krais siya niisiimauuim kariir pi simiir boinkii. ²Biiya, biewi iuur whiiyim namkiyim mi tako iiya kariirin Adi Komii siya kariir haiyin mi kariirin siya hainanaiinam omin siya nwowin kou hiranin siir hiriir. Mi kara bi sibgu inokninkinkin, siya kariir haiyin mi kariir hainanaiinamin koua hiriir. Mi tari kariir piu sasar namka, iyie? Kariir kwoinbudin siya ti niinaiinamin. Adi Komii sasar ninokninkini. ³Kara kimiirin pa swoki boinkii, kara ninokninkin tani, kariir piua saeya piyamisi ama, iyie? Kariir kwoinbud ieya. Adi Komii sasar ninokninkin iskii. ⁴Kara Adi Komii siir om hir nwowin mi ti dimin taeminim kara wakaeyim, kara pi kariir yaigar kaokwo boin tani. Adi Komii siya pi kariir kigninkinki rani, simiir niisiimauuim mi simiirin iikam kimiir boinmauuim. ⁵Mi ti dimin taeminim yipiki kara kigim yim wadie imairgim. Mi kara wi kariir inig iiirar asi swoki hainanprapras: Dimusi rani, simiirsika. Mi kara hiniina naingwo rani. Kara ha naingwo, kara kariir inig iiirin wi dimusi hainan prapras tani, wi ti digworaekwowim yipiki iikam imiir niisiimauuim, kiriekak nwo karam kara nwowim wi simiirsi hainanprapras. Mi digworaekwo whiekakim kariirin sima tibuium. Kara inkam paeprikab niingakin. Mi Adi Komii siya kirie komiigakin. ⁶Mi kara kariir inig iiirin wi dimusi hainan praprasam naingwo rani, wi dimin taeminim yipiki kara niisiimauuim wi simiirsi hainan prapras mi kara wi inkam biyie ha nwo rani. Karar kigim simiirin, kara simiirin niksaes rani. Mi kara kariir inig iiirar hainanim pi borisopi. Dimusi rani, iikam kima wi ha naingwo, inig komiigak inkamin karargin ti digworaekwowim simiir kou nwowin. Niingaka. Kara ha naingwo kima ti dimin taeminim kara tirim simiiram daingwoki. Mi diminim kara boinim kimiir mi kima wi haini ninokninkini kariirin, kara inkam wadiekii piyasi owin, iyie? Miyyik rani.

⁷Mi dimin taeminim Adi Komii siya niisiimauuim siir omanim yim wadiekii wadie imairgim. Adi Komii siya pi borisopi kara kariir inig iiirar swoki hainanim. Dimusi rani, ti simiirsika. Mi siya Setan siirin hiriinansi kiwakikin diminim kariir piua sairam nikropkiyim, ma kariir nii haiginiuam mi ti hiriinankiniwi kara wi kariir inig iiirar hainanpraprasnam naingwo rani. ⁸Kara Adi Komii siiramin idip idipin kwoima srii mi kariirin siyar mi whinkinsiis haiginiu mi ti dimin biyieyin kariir piunau nwokaiyin yio ini siyar mi nhiiinikriopkiyin. Mi sima kariirin ina kiwakiyim. ⁹Kara siiramin idip idipin kwoima srii mi siya kariirin idip idipin kwoima boin. Niingaka. Kara siirin wi kiriir warauranki hai rani kara wi kinakar nwowi mi tariigina ya wi digar nwowi. Mi iikamim yipiki kirie nwo karamae nwowim, kariir kirieya wi simiir whinkinsiis haiginiuwi mi wi iikamim simiir niisiimauu

haiginiuwi. Mi tariinanin kara ti simiirsiyin mairstimairsta nwo karam nwo rani kara ini mairstimairsta nwowin. Mi ini kariir inig iiirar hainanpraprasin ti dimin taemin bibiyeyim kariir tibui simiirsi, yim kariir niisiimauugim kara kiriekak rani. Mi Krais siir kirieya kariir mhii kwoinauin sasar nwokai.¹⁰ Kara ina ninokninkinin ta sairin, ti dimin taeminim kara tirim yim Krais siir inigin siir hainanpraprasikim mi kara mairstimairsta nwo karam bi mi okin mi biye bi mi okin mi iikamim kariirin dimin biye bi mi tirkin mi kariir bi mi kimpipisu haiginiugim mi dimin biyieki bi mi itkin mi kariir bi mi ipimparkin mi kara miyik bi mi okin yim tiriiginim yim dimin komii rani. Kara mairstimairsta nwo karam bi nwokin. Dimusi rani, kara ina ninokninkinin iiya ti digworaekwomim sima nimbiyami kirie nwo karamae kara nwowi, kariirin wi Krais siyar whinkinsis haiginiuwi mi kara wi siir kirie aiir hαι mi wi wadieyar swoki owi. Iriig.

**Pol siya minam naingwokin om Korin hiran iikam simiir whinkinsis
haiginiuim sima Adi Komii siir siyu siyu iiir sibgu apim**

¹¹ Kara, kanakanarin inkam biyienan boinkikin, kariir inig iiirar swoki hainanpraprasnam. Kara hiriinanam bi naingwokin mi kariirin kima tirkin ti dimin iiir tirim. Dimusi rani, kima kariir inig iiir bi hainanpraprasikim mi iki iikam nhirim simiir bi boinmaauugim hiniin, kara aposel inkam kibikin. Mi kara inig karamae nwokiswo mi war iapostol kam nhirim yipiki kima boiniyim hiniin wadiekim, sima wi kariirin dimin whirmin whirmin di swoki haiburi. ¹² Ti dimin taeminim ti kara tirim, kara kimaka biye bi nwokin. Mi ti dimin taeminim yim kimiir niisiimauugim hiniin, kara Jisis Krais siir aposel inkamkin. Mi dimin kirie komii komiyyim kara tirim kimiir, iki iikamim simiir niisiimauum, yipiki simiir kigim mouni haniin sima siinkaowim mi Adi Komii siirin kimiir mi boinmimauuin mi kimiir mi iisiimauuin hiniin, Adi Komii siir kirieya ini kanakar nwowa. ¹³ Mi Adi Komii siir piugana sair iikamim iki omom omomim simiirim, sima ta yai aiir haiyim mi kara tari simiirin kara bi hauugin? Kara kimiirin minam bi sriigikin kariirin kima kigriraowim mi nae omaka minam. Niingaka. Mi kima ha naingwoni, ti siyu hiriinanin yio ini kara mi priitirin mi kara kimiiram sriii, kariirin naingwobunam mi ti dimin biyeyim kara tirim kimiir, kima simiirin wi hindarar ti aingwo owouu iuguski. Dimusi rani, kara kimiir whinkinsis haiginiuam tiri. ¹⁴ Mi ya tariigina ya kwoimaka aeya kara boina kimiiram nitam, kimiir kignakiyam. Mi kara wi kimiir iikamim simiir dimin whir swoki priiyksasae hai rani, kariir whinkinsis haiginiuamin. Niingaka. Kara kimiir dimin taemin imiir borisopi. Kara ha naingwoni, iikam kima Krais siirrarar dwo iski. Dimin taeminim yinisisim ima bi haiigim mi simiir yopii adim simiirin simiirsi bi

kigriraowikim. Dimin taeminim pi yopii ad ima haiyiskii mi yinisisimim simiirsiyin pi simar kigriraowi. An kara ini kimiir adnan ywowin Krais siir dimin taeminim simiirsi mi wim kima ini kariir yinisisimnan ywowim. Mi kara wi dimin whir kimiir warauranki hai rani. Niingaka. ¹⁵Kara mairstmairga komiiga ti kariigi kariir umir imiirar mi igitusim kimiir whinkinsiis haiginiuam. Mi kara wi pranae pranae mirii rani, wi karar naobugi iki iikamim simiir kwoinbud imiir whinkinsiis haiginiuam. Kara kimiir whinkinsiisamin pranae pranae naengwo rani. Mi ti hiriinan siyu kibiyin kara tirlin, kariir digworaekwo imiir niugugusin kimiir yio siyu wadieyaargin, aniya?

¹⁶Mi kimiir iikam nhirim yim wi ha boini, ihi, kira kaimwowar boini. Krima ina ninokninkinim, siya krimiir digworaekwo bi kaukiki haigin. Mi Polin yio nikksisaeyaki waiwiigin. Mi krimiir kwoinin siya kiyagim mi siir yaiyim krimiirin ini sima ikwowaesiikiyim, inkamin nae niimauan wraisuim simam kiyau haigingigiyin simiir nobropam, ini siir hiriinan ywowin. ¹⁷Kima kariir boinmauugi, kara paniina tirkin, ha? Mi tari, ti kamim kara nikropkiyim kimiir kignakiyim mi tari sima? ¹⁸Kara Taitas siirin bidiyar mi sriiyin, kimiiram waraur mi itim. Mi siya bidiyar mi inkin itin ti siir nomiiyau nwirin, ti tir nwowin saika. Mi Taitas siya kimiir bidi yiksisaeyin mi kimiir dimin taemin imiir bidi mi priihai priihaiyim, iyie? Niingaka? Mi siya mi kara, krira tari Adi Komii siir naeyiuin siir dimin taemin imiirara nap rani, aniya? Mi krira tari dimin whiruan siirara tir tani? Ti dimin taemin hiriinanim simiir sibgu aingwo omoki.

¹⁹Kara ha naingwoi, kima ta yokwo aiir mwaini mi kima wi ha naingwoi, ta yokwowa krima winkiya kimiiram, krima kimiir kwoin imiir kiyaiyam kinankiugika mi kima wi ha niki aingwowlim krimiirin, krima wadiekim. Niingaka. Kariir nomiiyauim yipiki kara naingwokwonanaeiyim, krima ti kamim yipiki Krais siirim, Adi Komii siya ini krimiirar kigiyin ti dimin taeminim ti krima boinkiyim kimiir. Mi ti yaiyim ti krima winkiym ta yokwo aiir, kimiir whinkinsiis haiginiuam, kima Adi Komii sirigisiir siyu iiirrar dap iski. ²⁰Krima ta yokwowa kimiiram whisarii bi winki, ti simiirsika. Mi kara ta saiir saiira naingwokwonanaeikin. Kara pi borisopi, mhoiyya kara niti, kimiir nini kigniyam mi kara wi ha kipi nini kigni, kima ti dimin taeminim kara boinkiyim kima wakaeyokna apam, kima simiir nap rani. Dimusi rani, wim kima wi ti dimin taeminim kara tiranim kimiir whinkinsiis haiginiuam wi simiiram naengwo rani. Kara minsi naingwoyimiyoki, ti dimin taeminim kimiir waraur kara nini kigi simiirsia naingwoyimiyoknanaei. Mi iikamim irika nwirika niniinansaowi mi irika nwiraka nomboin ii ae karamae nwowi mi yaii irika nwirika mi inii mi simiir piu imiiramar swoki aingwokwonaei mi isido whisa mi iinibiiri mi yai bibiyie irni nwirni mi inikbumbuwi mi dimin taeminim hindara mi

priiboin priiboini, yaiyim iripa sibgu kitibmii boin karamae mi owi mi wim kima wi ti dimin taemin hiriinanim simiirar mi aingwo tibmii kiini.²¹ Kara ha naingwomi, mhoiyya kara kimiir kignakiyam niti, kariirin wi Adi Komii siya tirkii, kimiir whwonkam ida nitsi nididim. Mi kara wi iikamim yipiki kara nhiinikriopknatnoudninkiigiyim wi simiirsi nouuboboini, iikamim yipiki Adi Komii siir piugana sairrim simiirin wi kara nhiinikriopkii. Dimusi rani, sima dimin bibiyie hiriinanim sima tirim, sima simiirsiyin naingwoyimiyok karamaekim. Sima ini dimin bibiyeyim, iikamim hii priinanae prinanaeiyim sima tirim simiir napikim. Simiir kwoinim ti hiriinan dimin ima bidi yikpitmaiym. Mi hiriinankiniuwi mi kara wi ti iikam hiriinan simiir kig rani. Iriig.

**Pol siya om Korin hiran iikamim simiirin min boinkin
dimin taeminim sima napiyim sima sibgu mintirao.**

13 ¹Tariigina kara kimiir kigam niti ya kwoimaka aeya. Mi kimiir iikam nhirim sima simiir nomiyyauwim simiir nikbumbuwi mi kima wi ti yaiyim yipiki Adi Komii siya boinim, wi simiir wakaeyokna ap. Mi inkamim nwis nwoima mi kiritmai boinkii ti siirin mi sima wi sibgu danaakninkii haiginiugi. ²Kara kimiirin ti iikamim yipiki dimin biyie simiir iikam nhirim simaka tirim, pi simiir boinkii. Biyya kara kimaka waraurar niki owa kwisaka, kara kimiirin igao yai ti dimin taemin imiir boinkin. Mi tariinanin kara ti aru nwokiyin, kara kimiirin pa swoki boinkii. Mhoiyya kara kimiir kigam swoki iti, kara wi inkam nwirni swoki kiwaki rani, rirmiyya nwowamin, yipiki dimin biyie tirin mi naingwoyimiyok karamae ha nwowin. Kara kimiirin ti dimin biyieyim kima tirim wi simiirsi nonkwobumbuninkini. ³Mi kara kimiiram waraur niti mi iikamim dimin bibiyie tirim simiir nini onkwobumbuninkingigam mi kima wi haini ninokninkini kariirin Jisis Krais siyar boinkikin. Mi iiya siya kariir boinin, kimiir dimin bibiyeyim simiir nonkwobumbuninkinam mi kima wi haini ninokninkini, siir kiryea kimaka waraur nwwowa sapisap rani. Niingaka. Saeya komiiga. ⁴Mi iiya Krais siya iikam krimiir hiriinanar mi owin, inkamim siirin ina mi hainamim paeyin hiiiniya nirioninkinin, saika ha ninkin irinugiyim mi siya ina yaonamin. Mi tariinanin Adi Komii krimiir Wanin siya siir kirye komiiya yipiki siir hidninsiin idwowin mi siya omwai ha swoki waiyan, saiirin siir bidi hauugya. Krima mi Krais siya krima wi iripar haingiriyiu owi mi nim krima inkam kirye komiyan tan. Mi Adi Komii siya krimiirin wi siir kirye komii air whinkinsis haiginiuwi. Mi mhoiyya krima niti mi krima wi siir kiryea sairri niisiimauuwi iikam kimiir waraurin, ta krima hida kimiir sairri hiriinan.

⁵Kima, kima kimar hidnaei mi kima wi haini sibgu inokninkini, iyie? Niingaka, kima Krais siir yaiya kimiir kwoinau nwokaiya sairri wakaeyokna apikim. Mi kima tarin ninokninkin tan, Krais siya kimiir kwoinau waraur

nwokaii, aniya? Mi kima siiram naingwo tibmii kiini, kima tira saiir hiriinan mi siya wi kimiir kwoinau kwirii idwokaii. Mi hiriinan tir karamae nwowi mi siya wi waraur nwo rani. ⁶Kara hiriayar naingwo tibmii kiini, kima ina ninokninkinim Krais Jisis siya krimiir kwoinau nwokaiyin. Krima iikamim yipiki niksisaeiyim sim tanı. Niingga. ⁷Krima Adi Komii siiramin minam kwis boini, siya wi kimiir nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi kima wi hiriinanki nwowi, iki dimin bibiyeyim simiir wakaeyokna apim. Krima siiramin ti dimin taemin hiriinanim simiiram bi sriigikin mi iki iikamim pa nwoki aingwowim, krima inkam wadiekim. Niingga. Mi iikamim krimiirin hiriinan naingwoyi, krima ini yikiigiyim, ya ta hiriinana ya dimin komii rani. Krima ha naingwoyi, wari kima tirim yim ini ywowim, simiirarar dap iski. ⁸Kima ina ninokninkinim ta sairin, krima wi ta yaimwokiyaimwowa sair dimin sim whir swoki kinkrip rani. Krima whinkinsiis haiginiuwanan diminin whirkihiruwaargin ya yaimwokiyaimwo aeya. ⁹Mi kima Krais siir yai imiir wakaeyokna api, kima tira saiir hiriinan mi krima wi maigimaarga nwo rani, krimiir Adi Komiiyin siir kirieya iki iikamim yipiki dimin bibiyeyim sima napiyim simiir nonkwobumbuninkinya sair niisiimauwim. Mi iikamim krimiirin ha naingwoyi, krima ini inig karamae ywowim yio ti hiriinan mi owiyim, yi ini mi owin. Inokiiokin krima Adi Komii siiramar sriininaeikim, kimiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi kima wi siir yai aiir nwoki wakaeyokna apim, kima tira saiir hiriinan. ¹⁰Kariirin inigak Adi Komii siya nwowaiginugin, Adi Komii siir iikamim simiir grabim. Mi an kara kimiir tirbuwam tir tanı. Mi hiriinankiniwi, biiyin kima sair mwain mi wi kima kimar swoki grabna, iiya kara ti aruwa niki owin. Mi mhoiyya kara niti kimiir kigam, kara wi ta kariir kirie air nini tirmi rani. Kara kimiirin wi hinda grab haiginiuwi. Mi kima wi wadiek i wadie nwoki owin.

¹¹Ti kariir nomiiyauwim, krimiir yaiyim ini dig ywokiyim mi krima kimiirin pi hindara nokboinmamaairgii. Kima dimin bibiyeyim simiirin digiumii haimriiyugig mi kima dimin miyyikim simiiraramar dinmiininkin iski. Irni nwirni dinan whinkinsiis ankinsiis mi kwoin whirua dwo mi iripa dingwomamaair aekiyam. Mi Adi Komiiyin yipiki krimiiram naingwokwo nanaeiyin mi krimiir whinkinsiis haiginiuwiyin, iripa krima nongwomamaair aeyam siya wi kimakar nwo iinokiiokin. ¹²Kima ti Adi Komii siir iikamim warauranim, kima irni nwirni dikboinmamaair mi iin min dinan ininkwo aninkwo.

¹³Mi Adi Komii krimiir Wanin siir piugana tirana sair iikamim sima kimiir nikboinmamaairgikin. ¹⁴Kara hiniina naingwoyi, Biiyan Inkam Komiiyin Jisis Krais siya kimiiram nwoki aingwobumbuwim. Mi Adi Komii siya wi kimiiramar nwoki aingwokwo ırkakim. Mi Adi Komii siir naeyiuin siya wi kimakar nwo iinokiiokin. Irriig.